ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

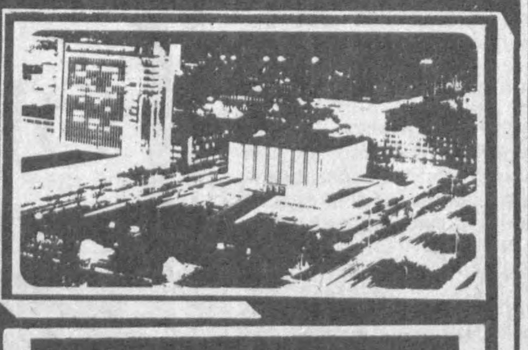

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 84 (8.819) ◆ 1996 йил ◆ 17 июль, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН — КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИ:

МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК НАМУНАСИ

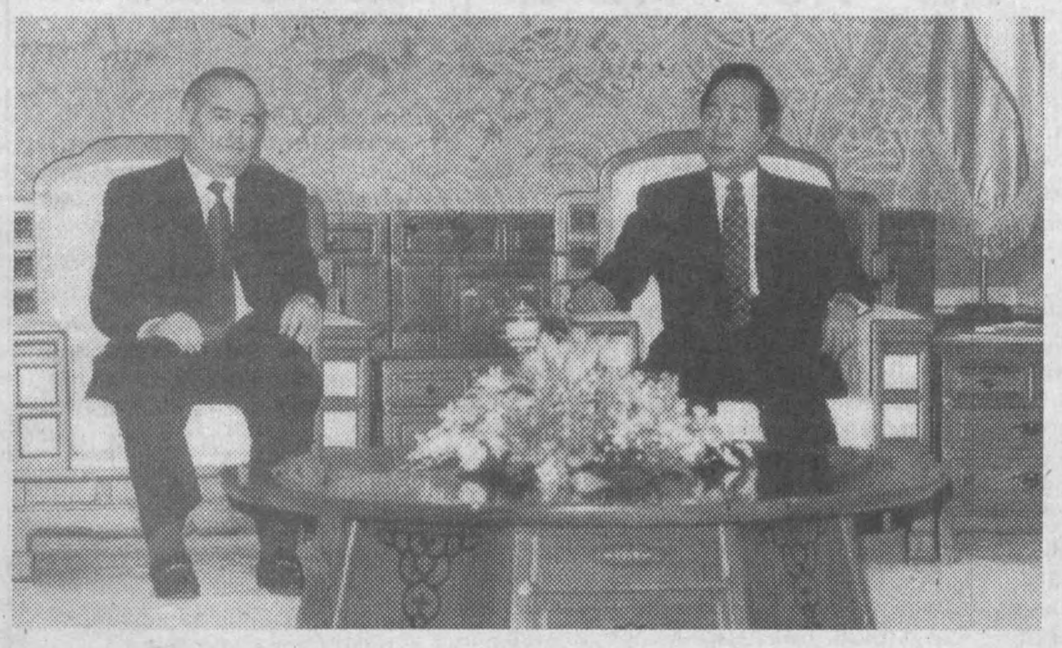

Жаҳондаги ривожланган мамлакатларнинг ҳеч бири тараққиётга хориж сармоялари иштирокисиз эришмаган. Шу боис Ўзбекистон раҳбарияти мамлакатимиз халқи учун муносиб турмуш шароити яратишни мақсад қилар экан, иқтисодиётимизга хориж сармоялари оқиб келиши учун қулай имкониятлар жорий этди.

Жанубий кореялик ишбилармонлар Ўзбекистоннинг манфаатли шериклик ҳақидаги даъватига биринчилардан бўлиб жавоб қилдилар: ўзаро ишонч ва пухта режа асосида бошланган иш тез орада ўз самараларини бера бошлади. Халқимизга манзур бўла бошлаган «Ўздэуэлектроникс» маҳсулотлари ўзаро ҳамкорликнинг илк амалий натижалари бўлди.

Айни пайтда Ўзбекистон ва Корея Республикаси ўртасидаги муносабатлар нега бу қадар яхши ривожланаётгани айримларни ажаблантирса эҳтимол. Мен бу саволга жавобни ўзбек ва корейс халқларининг покдиллигида, меҳнаткашлигида, меҳмондўстлик ва бағрикенглик каби фазилатлари уйғунлигида кўраман.

Юртбошимиз Жанубий Корея Президенти Ким Ен Самнинг мамлакатимизга ташрифи чоғида «Ўзбек ва корейс халқларининг бир-бирини ўрганиб ўтиришига ҳожат йўқ», деган фикрни айтган эди. Дарҳақиқат, биз мамлакатимизда истиқомат қилаётган 200 минг нафардан зиёд корейс миллатига мансуб фуқароларимиз билан ҳаётнинг кўп синовларидан елкадош бўлиб ўтдик. Бир Ватан фарзандларига айландик. Бугунги кунда ҳам порлоқ келажакни биргаликда бунёд этмоқдамиз. Хулоса шуки, биз синашта, дўст халқлар вакилларимиз. Президентимиз юқорида ана шу ҳолни назарда тутган эдилар. Ана шу синашта дўстлик Ўзбекистон билан Корея Республикаси ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларига ўзининг ижобий таъсирини ўтказди. Ўзбекистон-Жанубий Корея қўшма корхоналари сонининг тобора ортиб бораётгани сабабларидан бири ҳам шунда.

Масаланинг яна бир жиҳати шундаки, икки мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг мустаҳкам ҳуқуқий асослари яратилган. Бу ўринда Президентлар — Ислом Каримов ва Ким Ен Самнинг ўзаро ташрифлари муҳим ўрин тутганини таъкидлаш керак. 1995 йил Сеулга ташриф чоғида Ислом Каримов Корея Республикасининг олий мукофоти — «Мугунхва» катта ордени билан тақдирланган эди. Бу мамлакатимиз раҳбарининг ўзбек ва корейс халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссасига берилган муносиб баҳо бўлди.

Шу кунларда ўзбек-корейс дўстлиги ва ҳамкорлиги тарихида муҳим босқич бўлувчи воқеа арафасида турибмиз. 19 июль куни Асакадаги «ЎзДЭУавто» заводи ишга тушади. Марказий Осиёда ягона автомобиль заводи конвейери маҳсулот ишлаб чиқаришга киришади. Шу муносабат билан юртимизга Жанубий Кореядан кўплаб меҳмонлар келиши кутилмоқда. Асакада ва Тошкентда шу воқеага бағишланган тантаналар бўлиб ўтади. Биз бу тарихий воқеани дўстларимиз билан бирга байрам қиламиз.

Қувончга шериклик халқларни янада яқинлаштиради, дейдилар. Иймонимиз комилки, Ўзбекистон ва Жанубий Корея халқлари дўстлиги абадиятга юз тутажак. Зеро, бу дўстлик меҳнатда тобланган, давр синовидан ўтган собит туйғудир.

Амирқул КАРИМ.
(ЎзА).

СУРАТДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Корея Республикаси Президенти Ким Ен Сам.

(Сурат 1995 йил февраль ойида олинган).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Т. F. РАҲИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тоҳир Ғафурович Раҳимов Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 16 июль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Т. F. РАҲИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АЛОҚА ВАЗИРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Тоҳир Ғафурович Раҳимов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси алоқа вазири вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 16 июль.

Ҳуқуқий давлат сари

САОДАТ КАЛИТИ

Шаҳар адвокатураси раёсатида куни кеча бўлиб ўтган навбатдаги семинар-машғулотда янги қабул қилинган ва ҳозирда амалиётда кенг тадбиқ этилаётган меҳнат ҳақидаги қонуннинг яратилиши, унинг эски қонундан афзаллиги ва долзарблиги хусусида сўз борди.

Семинар-машғулотда Тошкент Давлат юридик институти меҳнат ҳуқуқи кафедраси мудири М. Ю. Гасанов кун тартибидаги масалалар хусусида сўзлади.

«Меҳнатни саодатинг калити бил», деб ўтмишда буюк олимлар ҳам бежиз айтмаганлар. Дарҳақиқат, Меҳнат ҳақидаги қонун — ҳаётимизнинг муҳим қонунларидан бири эканлигини нафақат ҳуқуқшунослар, балки барча фуқаролар яхши билмоқлари ва англамоқлари даркор.

Тошкент шаҳар адвокатлар раёсатининг раиси С. Ёқубов ва термоқ раҳбари О. Криленколар ўзларининг чиқишларида ҳуқуқий давлатда ва фуқаролик жамиятида фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини барча қонун меъёрлари билан ҳимоя қила билиш адвокатларимизнинг муқаддас бурчи эканлигини уқтириб ўтдилар.

Муҳаммадали ТОШТЕМИРОВ,
ҳуқуқшунос.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Сурхондарё вилояти ғаллакорлари қабул пунктларига 183 минг тонна, Фарғона вилояти деҳқонлари эса 196 минг тоннадан зиёд дон етказиб бериб, бу соҳадаги давлат буюртмасини муваффақиятли бажардилар.

● Вазирлар Маҳкамасида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков раислигида 2000 йилгача қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурини ҳаётга тадбиқ этиш масалаларига бағишланган мажлис бўлиб ўтди.

● Вазирлар Маҳкамаси хотин-қизлар ишлари мажмуининг йиғилишида республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишида хотин-қизлар шўъбаларининг фаолияти натижалари муҳокама этилди.

● Асакадаги «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг тантанали очилиши маросимида иштирок этадиган жанубий кореялик меҳмонларнинг биринчи гуруҳи кеча Тошкентга келди.

● Олий хўжалик суди ҳайъатининг навбатдаги йиғилишида банклар иштирокидаги жанжалли масалаларни суд амалиётида умумлаштириш материаллари ва хўжалик судлари қарорларининг банк муассасалари томонидан ижроси тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

● Тошкент вилояти Юқори Чирчиқ туманидаги «Ийк ота» жамоа хўжалигида республика ижтимоий таъминот вазирлиги, ногиронлар жамияти ҳамда «Енград» халқаро хайрия жамғармасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ногиронларни жамиятга қўшилиши муаммоларини ҳал этиш йўлларига бағишланган халқаро семинар ўтказдилар.

● Бугун ўзбек олимпиадачиларининг сўнгги гуруҳи АҚШнинг Атланта шаҳрига жўнаб кетди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия ички ишлар вазири Куликов мамлакат федерал қўшинларини Президент фармонида кўзда тутилганидек, Чеченистондан ҳозир олиб чиқиб кетиш мақсадга мувофиқ эмаслиги тўғрисида баёнот берди. Унинг фикрича, ҳозир чечен мухолифатчиларининг қуролли бўлинмалари куч тўпламоқдалар. Уларнинг Грознийга ҳужум қилишлари эҳтимоли ҳам йўқ эмас.

● Кеча Бокуга Шимолий Атлантика ҳарбий блокининг махсус делегацияси келди. НАТО делегацияси аъзолари Озарбайжон Президенти Ҳайдар Алиев, ташқи ишлар ва мудофаа вазирлари билан музокаралар ўтказадилар.

● Иш ташлаган кончилар билан музокаралар ўтказиш учун Донецк шаҳрига келган Украина Бош вазири Павел Лазаренкога нисбатан номаълум кимсалар томонидан суиқасд уюштирилди. У бўлган машинани портлатишга ҳаракат қилинганига қарамасдан ҳеч ким талафот олмади.

● 1 августдан Қозоғистонга четдан олиб келинадиган автомобиллар учун бож ҳақи олти баравардан ҳам кўпроққа ошириладиган бўлди. Бу ягона бож иттифоқига кирган «тўртлик» Россия, Белоруссия ва Қирғизистонда ишлаб чиқилган автомобилларга тааллуқли бўлмайди.

● Москва мэри Юрий Лужков аввалги ҳафтада Россия пойтахтида иккита троллейбусни портлатишда айбдор жиноятчиларни топиб беришга кўмаклашадиганлар учун 1 миллион АҚШ доллари миқдорида пул берилишини маълум қилди.

ХОРИЖДА

● Сўнгги сўров натижаларига кўра агар АҚШ Президенти сайловлари бугунги кунда ўтказиладиган бўлса, америкалик сайловчиларнинг 54 фоизи мамлакат маъмуриятининг ҳозирги раҳбари демократ Билл Клинтон учун, 30 фоизи эса республикачилар етакчиси Роберт Доул учун овоз берган бўлар эканлар.

● Голландияда «Геркулес» ҳарбий самолётининг фалокатга учраши натижасида ундаги 32 киши ҳалок бўлди.

● Ёзги олимпиада ўйинлари тантанали очилиши арафасида АҚШнинг Атланта шаҳрида Халқаро Олимпиада Қўмитасининг 105-сессияси бўлиб ўтди. Унда жаҳондаги энг нуфузли Олимпиада ўйинларини янада муваффақиятли ўтказиш чора-тадбирлари муҳокама этилди.

● Табиатни муҳофаза этиш жаҳон жамғармаси маълумотларига кўра, бутун Ер юзида ҳароратнинг кўтарилиши айниқса Африка жануби ва марказидаги мамлакатлар иқтисодиётига катта зарар келтирмоқда. Бу мамлакатларда қурғоқчилик билан бир қаторда ҳароратнинг ҳаддан ташқари юқори бўлиши турли касалликларни келтириб чиқаряпти.

«ЎзДЭУавто» — ДЎСТЛИК РАМЗИ

Биз яна бир тарихий воқеа арафасидамиз: «ЎзДЭУавто» автомобилсозлик заводининг янги навбати фойдаланишга топширилиш арафасида турибди. Маълумки, бу корхона Ўзбекистон Республикаси ва Корея Республикаси мутахассисларининг биргаликда кўрсатган саъй-ҳаракатлари туфайли бунёд бўлди. Мухбиримизнинг Корея Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Со Кон И билан суҳбати дўстлигимиз рамзи бўлган ана шу корхона хусусида, ўзаро ҳамкорлик алоқаларимиз ҳақида бўлди.

— Жаноб элчи, Жанубий Кореянинг автомобиллари жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида, эндиликда эса бизнинг Ўзбекистонимизда ҳам катта шуҳрат қозонмоқда.«ЎзДЭУавто» ўзбек-корейс корхонаси мутахассисларининг биргаликдаги куч-ғайратлари туфайли шундай машиналарни ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда...

— Аввало мен шу нарсани таъкидламоқчиманки, мазкур лойиҳа Ўзбекистон тарихида автомобилсозлик соҳасидаги энг йирик лойиҳадир. Бу лойиҳани амалга ошириш учун 650 миллион АҚШ доллари сарфланди, ҳар икки давлат ана шу маблағга тенг ярмидан ҳисса қўшишди. Бу нарса биз Ўзбекистон тимсолида нафақат ишончли ҳамкорни, балки шу билан бир қаторда ана шу автомобиль заводи мисолида мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларнинг рамзини ҳам кўриб турибмиз.

Сиёсий барқарорлик, хорижий инвесторлар ва хусусий бизнес тараққиёти учун яратилган қулай шароит иқтисодиёт соҳасида илғор ислоҳотларни амалга ошириш учун яратилган имкониятлар, Ўзбекистоннинг меҳнатсевар халқи — мана шу омилларнинг ҳаммаси айнан сизнинг мамлакатингизда биргаликда автомобиллар ишлаб чиқаришга киришишга хизмат қилди.

Корхонанинг янги навбати очилиши маросимининг давлат даражасида ўтиши ҳам бизнинг ҳар икки мамлакатларимиз ўйланган режаларни амалга оширишга қанчалик аҳамият берганлигига гувоҳ бериб турибди.

Бугунги кунда Жанубий Корея Ўзбекистон билан танишишни давом эттирмоқда, кўплаб бизнинг саноатчиларимиз, тадбиркорларимиз мамлакатингиз хусусида воқиф бўлмоқдалар ва катта манфаатдорлик билан ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларида, жумладан тўқимачилик саноатида, электроника, телефон алоқаси телекоммуникациясида ҳамкорлик қилишга интилмоқдалар. Бу соҳаларда кичик ва ўрта бизнес қўшма корхоналари ишламоқда, уларнинг янгиларини очиш кўзда тутилмоқда. Корея бугунги кунда Ўзбекистон учун инвестициялар бераётган асосий мамлакатлардан биридир. Шу нарсани таъкидламоқчиманки, шериклик муносабатларини ривожлантиришга бўлган қизиқиш бизда ўзародир. Ўтган йили мамлакатларимиз ўртасидаги товар айланмаси 500 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бинобарин, Жанубий Корея билан Ўзбекистон ўртасидаги экспорт ва импорт товарлари айирбошлашга пул сарфлаш миқдори баробар бўлди. Бу йил биз товар айирбошлашни 100 миллион долларга оширишни мўлжалламоқдамиз.

Ўзбек томони Корея Республикасини иқтисодиёти тараққий этган, энг замонавий технология асосида ишлаётган, юксак самарали саноатга эга бўлган давлат сифатида билади. Корея Ўзбекистонга ишлаб чиқариш тараққиётида юксалишларга эришиши учун, ишлаб чиқариши жаҳон андозалари даражасига мос келиши учун, Сизнинг республикангиз бугунги кунда юртингизда ҳукм сураётган ижтимоий ҳаёт тарзини сақлаб қолиши учун, индустрлашган сизнинг ўлкангизнинг ажойиб табиати зиён кўрмаслиги учун ёрдам беришни хоҳлайди ва бунга қодир.

— Жаноб элчи, Ўзбекистон тўғрисидаги Сизнинг таассуротингиз қандай? Ахир Сиз бизнинг мамлакатимизда бир йил яшаб ишламаётирсиз-ку. Афтидан Сизда республикамиз тўғрисида шахсий фикрлар жамулжам бўлган бўлса керак?

— Менга Ўзбекистон халқининг очиққўнгиллилиги, одамлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар, уларнинг қувончли ва ташвишли кунларида бир-бирларига суянчиқ бўлиб туришлари жуда ҳам ёқади. Хизмат тақазоси юзасидан мен турли юксак тараққий этган мамлакатларда бўлганман. Бошқалар мендан асло хафа бўлишмасину лекин Ўзбекистонда ҳар дақиқада дуч келадиган ва ҳис этадиган самимийликни, дилкашликни, кишиларнинг меҳмондўстлигини бошқа жойда жуда камдан-кам учратиш мумкин.

(«ЎзДЭУавто» Ўзбекистон — Жанубий Корея қўшма корхонаси фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи мақолаларни «Оқшом»нинг иккинчи ва учинчи саҳифаларида ўқийсиз).

Ким бўлсам экан?

ҲУНАР — ҲУНАРДАН УНАР

Ўрта мактабларни эндигина битирган йигит ва қизларимиз ҳозир ўзларига муносиб иш топиш иштиёқида. Ким бўлсам экан? Қандай касбни танлаш керак? Бу каби саволлар ҳар бир ўсмирни ўйлантиради, албатта. Бу каби саволларга шаҳримиз туманларида жойлашган меҳнат биржаларидан жавоб ҳамда амалий ёрдам олиш мумкин.

— Шуларни ҳисобга олган ҳолда ходимларимиз туманимизда жойлашган мактаблар билан боғланган ҳолда иш олиб боряпти, — дейди биз билан суҳбатда Шайхонтоҳур тумани меҳнат биржаси раҳбари Маъсуда Каримова. — Бунинг учун ишлаш хоҳишини билдирган ҳар бир ўсмир билан суҳбат ўтказиб, маслаҳатлар берамиз. Танлаган касбларини чуқур ўрганишлари учун шаҳримизда ягона ҳисобланган ўқув марказига йўлланма берилади. Ўқув марказида 20 дан ортиқ касблар бўйича ўқитилиб, амалий машғулотлар ўтказилади. Ўқиш муддатлари эса ўрганилаётган касбнинг осон ёки мураккаблигига қараб икки ойдан олти ойгача белгиланган. Масалан, бўёқчилик касби 3-4 ойгача ўқитилади, дурадгорлик уч ой, тикувчилар 4 ой ўқиса, кийимларни моделлаштириш учун эса 6 ой ўқилади.

Ўқув марказининг яхши томони шуки, бошқа ҳунар масканларига қараганда касб ўрганиш учун оз вақт ажратилган. Чунки, кўпгина ўсмирларимиз тезроқ қизиққан мутахассислигини эгаллаб, иш жойларида ишга тушиб, натижаларини кўргилари келади. Шуни айтиш мумкинки, биз шундай шароитлар яратиб қўйган ҳолда баъзи мактаб раҳбарлари, маҳалла фаоллари беиш юрган ўсмирларни кўра била туриб бизга мурожаат қилмайдилар. Керак бўлиб қолганда бирорта ҳужжат ёки гувоҳнома олиш учунгина ҳаракатга тушиб қоладилар.

— Бугунги бозор иқтисодиёти даврида тадбиркорлик ва ишбилармонликка кенг йўл очилган. Шуларни ҳисобга олганда қайси касбларга талаб катта?

— Электрон-ҳисоблаш машиналари операторлиги, ҳисобчилик, қурилиш соҳалари бўйича электр-газ пайвандловчи, сувоқчи, бўёқчи, дурадгор, тикувчилик касблари билан бирга замонавий мутахассисликлар бўлган менежментлик, дилерлик, референтлик, тиллар бўйича касб эгаллаган йигит-қизларга талаб катта. Ҳатто баъзи ўсмирларимиз бир касбни эгаллаб, яна бошқа касблар бўйича ўқиш истагини билдирадилар.

— Ёзги таътил вақтида ишлаш истагини билдирган 14-16 ёшлардаги ўсмирлар ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Мактаб ўқувчиларининг ёзги таътил вақтида ишлашга бўлган интилишларини чуқур ўрганиб ҳамда жойлардаги муассаса, корхона ва ташкилотлардаги бўш ўринларни ҳисобга олган ҳолда 130 ишчи ўринларини тайёрлаб қўйдик. Ишчи ўринлари ўсмирларнинг ёш хусусияти, руҳиятлари ва ишлаш имкониятларини назарда тутган ҳолда танланди. Ўсмирлар «Орзу» ҳиссадорлик жамияти, туман халқ таълими бўлимига қарашли мактабгача тарбия муассасалари, «Ниҳол» заводига қарашли тажрибахона, туман ободонлаштириш бўлими, туман соғлиқни сақлаш бўлимига қарашли тиббиёт масканларида ишлашлари мумкин. Ишлаш хоҳиши бўлган ўқувчиларни ишга таклиф этамиз. Бутун таътил давомида бекор юргандан кўра ишласалар ўзларига фойда-ку, ҳам ҳунар ўрганиб вақтлари беҳуда ўтмайди, моддий томондан ота-онасига озгина бўлса ҳам мадад бўладилар.

Дония ЗОКИРОВА.

Обуна — йил бўйи

«ОҚШОМ» ДОИМ СИЗ БИЛАН

Қадрли муштарийлар! Ўзингиз севган «Тошкент оқшоми» газетасига йил бўйи обуна давом этишини яна бир бор сизларга эслатиб ўтмоқчимиз. Шаҳар «Оқшом» газеталарига ўз вақтида обунани расмийлаштириб қўйсангиз аввало мустақил давлатимиз пойтахтида бўлаётган ҳамма янгиликлар, ўзгаришлардан вақтида огоҳ бўласиз. Бундан ташқари республикамизда ва дунёда юз бераётган энг сўнгги воқеалардан ҳам воқиф бўласиз.

Шуни яна бир бор эслатиб ўтмоқчимиз. «Тошкент оқшоми»га шаҳримиздаги истаган алоқа бўлимига кириб ойнинг ўнинчи кунига қадар обунани расмийлаштирсангиз келгуси ойдан бошлаб яна газетани ола бошлайсиз. «Оқшом» чакана савдога чекланган миқдорда чиқарилади. Агар обуна билан боғлиқ бирор муаммо туғилгудек бўлса «Тошкент почтаси» ишлаб чиқариш корхонасига — 33-47-49 рақамли телефонга ёки «Тошкент оқшоми»га — 33-29-70 рақамли телефонга мурожаат қилинг. Газетани элтиб бериш хусусида ўзингиз истиқомат қиладиган жойлардаги почта бўлимларига мурожаат қилишингизни маслаҳат берамиз.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ОБУНА НАРХИ:

	Уйга етказиб бериш	Абонент қутисига етказиш
● Бир ойга	64 сўм	54 сўм
● Уч ойга —	192 сўм	162 сўм

● **«Тошкент оқшоми»нинг индекси — 64690.**

Футбол

БИРИНЧИ ДАВРА ЯКУНЛАНДИ

Мамлакатимиз олий лига футбол жамоалари Ўзбекистон 5-миллий чемпионатининг биринчи давра ўйинларини якунладилар. Улар 11 августга қадар дам оладилар.

Шуни айтиш керакки, чемпионатнинг биринчи даврада ўтказилган 240 учрашувидан тенг ярмида — яъни 120 учрашувда дарвозалар 363 марта аниқ нишонга олинди. Бу ҳар бир ўйинда 3 та гол киритилди деган сўздир. Ана шу рақамнинг ўзи футболчиларимизнинг майдонда ҳужумкорлик руҳи билан тўп сураётганликларидан дарак беради. Биз «Оқшом» муштарийларига биринчи давра якунлари ҳақида газетанинг яқин сонларида таҳлилий мақолани ҳавола этишни мўлжалламоқдамиз. Лекин шундай бўлса-да мамлакат чемпионати ўйинларида МҲСК, «Пахтакор» ва «Трактор» командаларининг ҳар бир ўйини тошкентлик футбол мухлисларини бефарқ қолдирмаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтгимиз келади. Гарчи биринчи давранинг сўнгги — 15-турнинг марказий учрашуви МҲСК — «Нурафшон» жамоалари ўртасида ўтган бўлса-да, барибир тошкентлик мухлислар «Пахтакор»нинг Андижонда маҳаллий «Наврўз» билан учрашуви ва «Трактор» жамоасининг ўз майдонида «Дўстлик» командаси билан беллашуви натижаларини қизиқиш билан кутдилар. Армиячилар Бухоронинг «Нурафшон» жамоасини 3:2 ҳисобида мағлубиятга учратди, пахтакорчилар эса Андижонда «Наврўз»дан 0:3 ҳисобида устун келишди, «Трактор» ўз майдонида «Дўстлик»ка бой берди. Бу ерда 0:1 ҳисоби қайд этилди. Хулас, чемпионатнинг иккинчи давра ўйинлари ҳам муросасиз курашлар остида ўтишидан дарак беряпти.

Олий лигачиларнинг асосий ўринбосарлари ҳисобланган биринчи лига жамоалари 16 августда оралиқ маррага етадилар. 24-тур ўйинларидан кейин Тошкентнинг «Чилонзор» командаси 55 та очко билан карвонбошилик қилаётганлиги қувонарлидир. «Зарафшон» ҳисобида 54 очко бор. Шаҳрихон футболчилари эса 47 очко тўплашган.

Энди эътиборингизга олий лига командаларининг биринчи даврадан кейинги вазиятини ҳавола этамиз.

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1. «Навбаҳор»	15	13	2	0	36-8	41
2. «Нефтчи»	15	10	3	2	31-17	33
3. МҲСК	15	10	2	3	41-21	32
4. «Нурафшон»	15	9	2	4	30-14	29
5. «Пахтакор»	15	9	1	5	25-12	28
6. «Дўстлик»	15	7	3	5	25-18	24
7. «Трактор»	15	7	2	6	27-22	23
8. «Янгиер»	15	6	2	7	19-25	20
9. «Наврўз»	15	5	4	6	24-30	19
10. «Атласчи»	15	5	3	7	20-30	18
11. «Сўғдиёна»	15	5	2	8	21-23	17
12. «Машъал»	15	4	2	9	16-30	14
13. АСК	15	3	4	8	11-28	13
14. «Динамо» (С)	15	4	0	11	14-20	12
15. «Косонсой»	15	3	3	9	13-30	12
16. «Динамо» (У)	15	1	3	11	10-35	6

Ўзбекистон кубоги

КУТИЛГАН ВА КУТИЛМАГАН НАТИЖАЛАР

Миллий чемпионатимизда иштирок этаётган олий лига жамоалари оралиқ маррага етиб келишди. Танаффус давридан унумли фойдаланиш мақсадида Ўзбекистон биллур совринининг чорак финал дастлабки учрашувлари бўлиб ўтди. Унда кутилган ва кутилмаган натижалар рўй берди. Бу йил ўзининг шонли 40 йиллик тўйини нишонлаш арафасида чиройли ўйинлар кўрсатаётган «Пахтакор» футболчилари биринчи лига аъзоси «Чилонзор»ни мағлубиятга учратиши маълум эди. Чилонзордаги янги қад ростлаган шинам ўйингоҳда бўлиб ўтган ўйинда пахтакорчилар майдон эгаларини 5:1 ҳисобда енгишди (тўпларни О. Назаров (2 та), Ходиев, Бозоров (2 та) — Шияновлар киритишди).

«Трактор» жамоаси сўнгги турни ҳисобга олмаганда ўз майдонида битта ҳам очко йўқотмай келаётганди. Сафарда эса имкониятни бой бериш «одат» тусига кирган. МҲСК ўйингоҳида мезбонларга 3:5 ҳисобида ютқазишлари (тўпларни МҲСКдан Ҳасанов, Усмонхўжаев (2 та), Раҳмонқулов, Абдуллаев, «Трактор»дан — Ўрмонов, Лошков, Хвостуновлар киритишди) ҳеч кимда шубҳа уйғотмади.

Чемпионликка асосий даъвогар, турнир жадвалида ишонч билан карвонбошилик қилаётган «Навбаҳор» жамоасининг ўз майдонида «Дўстлик» клуби билан дуранг ўйнаши эса наманганлик мухлисларни анча ранжитди. «Навбаҳор»нинг эндиликда сафарда анча тер тўкиши керак бўлади.

Энг қизиқ ҳисоб Фарғонада юз берди. «Нефтчи» — «Нурафшон» жамоалари жуфтлигидан ярим финалга чиқувчи команда номини ҳозирдан айтиш мумкин. Мавсумни кучли бошлаган бухороликлар кутилмаганда йирик ҳисобда мағлубиятга учради — 1:6 (Завальнюк — 3 та, Адреев, Асқаров, Абдураҳимов, мезбонлардан эса ягона тўпни Кичигин киритди).

Чорак финалнинг жавоб учрашувлари 4 август куни ўтказилади.

Ойбек ЮНУСОВ.

Мустақил Ўзбекистон Республикаси халқи улуғ аждодларининг анъаналарини, урф-одатларини давом эттириб, тақдирини ўз қўлига олган ҳолда, қаддини ростлаб, юртимизда осойишталик, миллатлар ўртасида аҳиллик ва фуқаролар тотувлигини авайлаб-асраб, фаровон ҳаёт кечиришлари учун янги тарихий шароитда ўзининг порлоқ келажагини қурмоқда.

Ягона оилада

МИЛЛИЙ ТОТУВЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАБ

Жамият демократлаштирилаётган ҳозирги даврда жамоа ўзини-ўзи бошқаруви ва кўппартиявийликнинг турли кўринишлари фаол шаклланиб бормоқда.

Ўзбекистоннинг буюк келажагини барпо қилиш йўлида Республика кўпмиллатли халқи, барча ижтимоий-сиёсий кучлар бирлигини мустаҳкамлаш зарурати «Халқ бирлиги» жамоатчилик ҳаракатини тузишни лозим топди. Ана шу мақсад йўлида бундан бир йил олдин Тошкент шаҳрида «Халқ бирлиги»нинг таъсис қурултойи бўлиб ўтди. Қурултойда ҳаракатнинг раҳбар органлари таркиби ташкил этилди, сўнг эса ҳаракатнинг Тошкент шаҳар таъсис конференцияларида кенгаш ва раёсат аъзолари сайланди. Ўтган йили октябрь ойидан бошлаб Шайхонтоҳур туманида ҳам «Халқ бирлиги» ҳаракати туман кенгаши ўз фаолиятини бошлади.

Ҳозирда туман ҳудудида фаолият кўрсатаётган корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, шунингдек маҳаллаларда жамоаларни «Халқ бирлиги» ҳаракатига жамоатчилик асосида жалб қилиш ишлари кенг амалга оширилмоқда.

Шуни мамнуният билан тилга олиш жоизки, тумандаги «ЎртаОсиёранглиметаллэнерго» тресги жамоаси биринчилардан бўлиб, якдиллик билан «Халқ бирлиги» ҳаракатининг ҳақиқий аъзолари бўлиб кирдилар. Шунингдек, «Ўқув маркази», матбаа техникуми, туман халқ таълими бўлими ходимлари, 38, 169-ўрта мактаблар, 3-мусиқа мактабининг педагогик жамоалари, «Шарқ гули» ҳиссадорлик жамияти меҳнат жамоаси «Халқ бирлиги» ҳаракатига аъзо бўлдилар.

Мустақил Ўзбекистон ҳақиқий тараққиёт ва ривожланиш йўлига кираётган бир пайтда, истиқлолимизнинг беш йиллиги нишонланадиган тарихий кунларда туманимиз меҳнат аҳлига комил ишонч билан таъкидлашимиз зарурки, олдимизда турган муҳим вазифаларни муносиб адо этиш ҳар бир корхона, ташкилот, муассаса раҳбарининг, қолаверса, ҳар бир фуқаронинг муқаддас бурчидир.

Ўзбекистон «Халқ бирлиги» ҳаракати ўзининг фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги Қонуни, амалдаги бошқа қонунлар, шунингдек Адлия Вазирлиги тасдиғидан ўтган ва рўйхатга олинган Низом ва Дастури асосида амалга оширади.

Ҳаракатнинг Низом ва Дастурида Республикамиз иқтисодини янада ривожлантириш, миллий тотувликни мустаҳкамлаш ўз ифодасини топган.

Ҳаракат фаолияти Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан олға сурилган ва асослаб берилган энг муҳим тамойиллар негизида қурилиб жамиятда умуминсоний қадриятлар, тотувлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга, кишилар ўртасидаги муносабатларни уйғунлаштиришга йўналтирилмоқда.

«Халқ бирлиги» ҳаракати Ўзбекистонда тинчлик, тотувлик ва бирлик, ватанпарварлик ва юксак фуқаровий маданият мақсадлари кўзлаган туб ўзгаришларни амалга оширишга даъват этади.

Ўзбекистон тупроғида яшаётган аҳолининг барча табақалари, барча миллат ва элат вакиллари мамлакатимиз раҳбариятининг сиёсий йўли ва амалий фаолиятини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Ўзбекистонимизнинг ҳар бир фуқароси юртимизнинг XXI асрга тинчлик-тотувлик билан жипслашган ҳолда қадам қўйиши, жаҳоннинг тараққий этган давлатлари қаторидан муносиб ўрин олишлари ҳаракатнинг Дастурида таъкидлаб ўтилган.

Ҳаракатнинг асосий мақсадларидан бири, кўпмиллатли халқимизнинг бирлигини янада мустаҳкамлаш, барча фуқароларда Ўзбекистоннинг ҳозирги куни, келажакда буюк давлат бўлиши, ҳар бир оила фаровонлиги, инсоннинг эркин камол топиши учун юксак масъулият ҳиссини шакллантириш, жамоатчиликни шу саъй-ҳаракатларда фаол иштирок этишга ундайди.

Сайдали СУЛТОНОВ,
Шайхонтоҳур тумани «Халқ бирлиги» ҳаракати кенгаши раиси.

Бозор иқтисодиёти шароитида фақат ишлаб чиқариш билан шуғулланиб қолмай, балки жаҳон талаблари асосидаги билимларга ҳам эга бўлиш керак. Бу борада шаҳримизда Ўзбекистон — Германия кичик ва ўрта бизнесга кўмаклашувчи марказ фаолияти ибратлидир.

Иқтисодий ислоҳотлар йўлида

«СЕФЕ» УСУЛИ АСОСИДА

Мазкур марказга Германия жамияти ҳомийлик қилмоқда. Марказда тадбиркорларни тайёрлашдан олдин немис мутахассислари ва халқаро экспертлар билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган ва жаҳоннинг 70 дан ортиқ мамлакатларида муваффақиятли синовдан ўтган «СЕФЕ» усули асосида мураббийлар тайёрланади. Тадбиркорларни тайёрлаш жараёнининг ўзига хос хусусиятлари ҳақида марказнинг бош директори, иқтисод фанлари номзоди Унгер Қудратов қуйидагиларни гапириб берди:

— Энг долзарб масалалардан бири — бозор иқтисодиётига ўтиш даврида малакали, билимли, жаҳон бозорлари билан мулоқотда бўла оладиган тадбиркорларни тайёрлаш керак бўлади. Бизнинг «СЕФЕ» марказимиз мана шунга йўналтирилган. Марказни ташкил қилишдан олдин немис мутахассислари бир йил давомида бозорларимизни, корхоналаримизни ўргандилар. Тадбиркорлар, олимлар уюшмаси билан чуқур таҳлил ўтказиб, замонавий талабларга жавоб берадиган тадбиркорни тайёрлашни зарур деб топди. Ҳозирги кунда марказимиз ана шундай замонавий тадбиркорларни тайёрлаш билан банд. Бизда тадбиркорларни ўқитишнинг ҳар хил муддатли курслари мавжуд. Бир ойлик, икки ҳафталик ўқишлар бор. Бизда ўқиб чиққан тадбиркорлар ўзларига жуда ажойиб лойиҳа-режалар тузиб, эзгу мақсадлари йўлида ҳормай меҳнат қилишмоқда.

Яна курсларимиздан бири тўлиқ курс, тадбиркорларнинг имкониятларини очиб берадиган курс ҳам бор. Инсон баъзида ўзининг нималарга қодирлигини чамалай олмаслиги мумкин. Курснинг асосий вазифаси кишидаги бор имкониятларни ўқув жараёнида очиб беришдан иборатдир. «СЕФЕ» усулининг ўқитиш моҳияти ҳам шундан иборат бўлиб, таълим олган тингловчилар ўқув ниҳоясида «мен шунга қодир эканману, шу пайтгача билмай юрган эканман» деган хулосаларга келади. Бу усуллар асосида аввалига мутахассислар тайёрланади. Ҳозирда мана шу мутахассисларни тадбиркорликка ўқитяпмиз.

Марказимиз зиммасига масъулият юкланган. Биринчидан, унинг вазифаси тадбиркорларни ўқитиш бўлса, иккинчидан, ана шу тадбиркорлар курсларни битириб чиққандан сўнг уларнинг иш фаолияти билан ҳам қизиқишдир. Буни мониторинг — иш услуби десак ҳам бўлади. Яъни уларни мунтазам кузатиб борамиз, вақти-вақти билан учрашиб, олган билимини синаб кўрамиз, тузган режалари амалга ошаяптимийўқми сўраб-суриштирамиз. Шу йўл билан ҳал бўлмаётган муаммоларни аниқлашга ёрдам берамиз.

Хуллас «СЕФЕ» усули — бозор иқтисодиётига ўтишда жаҳон бозори талабларига жавоб берадиган тадбиркорларни тайёрлаш демакдир. Бу усулнинг яна бир жиҳатли томони шундаки, ўқитиш усулида домла бир томонда, ўқувчилар бир томонда бўлмайди. Ҳамма ўқишлар — ўйин орқали олиб борилади. Бунда ёшига, билимдонлигига қаралмайди. Ҳамма шу ўйинда иштирок этади. Натижада ўйинлар орқали олинган билим жуда тез мияга ўрнашиб қолади.

Умуман олганда «СЕФЕ» усули асосида ўқиб чиққан тадбиркорларимиз мустақил юртимиз иқтисодиётини ривожлантиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўша оладилар.

Баҳодир МАҲМУДОВ.

Истиқлол қўшиқлари

«АССАЛОМ, ЎЗБЕГИМ»

Шундай қўшиқлар бўладики, уни айтган сари ғурури ошади кишининг. Нимаси билан дир хотирага, юракка мустаҳкам ўрнашиб қолади.

Саҳар пайтида бир қўшиқ янграб қолди.

Ассалом, улуғ халқ — ўзбегим,
Дили пок, қутлуғ халқ — ўзбегим.
Ассалом, ҳур тақдир — истиқлол,
Иқболим, шарафим, ўзлигим!

— Э, — деди ҳовли супуриб юрган Раънохон, — Гулбаҳор Эрқулова-ку! Шу қўшиғини жудаям бошқача айтадида. Ўзиям бир учрашувда икки-уч марта айттиришувди.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ҳамид Ғулом шеърни бир зарб билан ёзганини ҳикоя қилади.

— Тўғри, то қоғозга тушгунча сатрлар саф тортиб мени анча «қийнаган». Ўзи муаллифни қийнаган шеър негадир кўпчиликка жуда манзур бўлади.

Гулбаҳор Эрқулованинг таъкидлашича, «Ассалом, ўзбегим» шеъри унинг қўлига тасодифан тушиб қолди. Хонанда ўқиб кўрса сатрлари қуйма, жарангдор. Шеърни кўтариб бастакор Дони Илёсов ҳузурига борди. Дони ака шеърни ўқиб кўриб хурсанд бўлиб кетди. «Мустақиллик байрамимизга арзигулик совға бўлади» деб, уч-тўрт кун ичида жанговар, кўтаринки руҳда мусиқа басталади. Қўшиқ айнан мустақиллигимизнинг бир йиллигига бағишланган тантаналар якунида янгради.

Тонг билан янграйди мадҳиям,
Порлайди юксакда куёшим.
Эл кўркам, йўл кўркам, дил кўркам,
Карвонинг бошлайбер, Юртбошим!

Тантанага йиғилган минглаб одамлар жон қулоғи билан эшитдилар бу қўшиқни. Ҳатто унинг мардонавор руҳидан кўзларига ёш олганлар ҳам бўлди. Айниқса:

Бошлайбер, нур тўла йўл бўлсин,
Бу йўлда шодликлар мўл бўлсин,
Хирмонлар, омборлар лиқ тўлсин,
Карвонинг бошлайбер, Юртбошим!

сатрлари янграганда ҳамма дил-дилидан «илоҳи омин» дегани шубҳасиздир. Чунки истиқлол эркинлик билан бирга, маънавий юксаклик билан бирга тўкинлик, фаровонлик олиб келиши, юзлаб йилги орзулар рўёбга чиқишига эл, улус амин эди.

Куррада ҳилпира, Байроғим,
Осмоним сингари зангори,
Одамзод — хеш, уруғ, аймоғим,
Чин дўстлик — халқимнинг шиори.

Ўзингиз айтинг, шу сатрларни юракда туғёнсиз тинглаб бўладими! Гулбаҳорку уни дил-дилидан чиқариб ижро этгандан кейин қайси тингловчи бефарқ қолади экан! Хусусан Гулбаҳор Эрқулованинг катта ашула йўлида қўшиқни ижро этиши жуда кўпчилик санъат шинавандаларини мамнун қилди.

Ушбу қўшиқ халқимизга, унинг матонатига, эрксеварлигига муносиб қасида назаримда. Ундан ҳам маъқули шоирнинг ҳам, бастакорнинг ҳам, хонанданинг ҳам вужуди билан ёниб асар яратганидир.

Меҳнатда чиниққан эл улуғ,
Улуғдир чароғон истиқбол.
Мард халқим, эрк — шараф, эрк қутлуғ,
Бахтингдир абадий Истиқлол!

Истиқлол шаънига ўнлаб қўшиқлар яратилди. Уларнинг орасида «Ассалом, ўзбегим» қўшиғи ўзига хослиги билан ажралиб туради десак лоф бўлмайди.

Саҳарлаб радио қулоғини бураганингизда жозибали оҳанглар янграб қолса, жон қулоғингиз билан тингланг: Гулбаҳор Эрқулова куйлаяпти:

Тонг билан янграйди Мадҳиям,
Порлайди юксакда куёшим,
Эл кўркам, йўл кўркам, дил кўркам,
Карвонинг бошлайбер, Юртбошим!

Темур УБАЙДУЛЛО.

ОҚ ЙЎЛ, ЎЗБЕК АВТОМОБИЛИ

Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг Жанубий Кореяга ташрифи энг муҳим амалий натижаси юртимизда «ДЭУ» компанияси билан ҳамкорликда енгил автомобиллар, кичик автобуслар ва 2 тоннагача юк оладиган машиналар ишлаб чиқарадиган қўшма корхона қуриш тўғрисидаги аҳдлашув бўлди.

КЕЛГУСИ АСР КОРХОНАСИ

Яхши ниятлар тезда амалга оша бошлади.

Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасида шартномалар тузилиб, имзолар чекилди. Мақсад ойдинлашди: қўшма корхона Ўзбекистон тарафдан қуриладиган, Жанубий Кореядан эса зарур технология билан таъминланадиган бўлди.

Ўша йиллари (1993 йил) иш дастлаб автомобилсозлик заводи учун энг мақбул жой танлашдан бошланди. Республикамизнинг кўпгина вилоятларидаги имконият ва шароитлар ўрганилди. Ниҳоят мутахассислар Андижон вилоятининг Асака шаҳрини танлашди.

Дарвоқе, нима учун айнан Асакада?

Андижонликларнинг меҳнаткашлиги, қатъиятлилиги, айни чоғда топширилган ишга масъулиятли ва уддабуронликлари маълум. Бунинг устига Асака шаҳрида асосан машинасозлик, оғир саноат ҳамда маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари жойлашгани, қолаверса, меҳнат ресурслари — аҳолининг кўпчилик қисми машинасозлик соҳасига ихтисослашгани учун ҳам айнан шу ерда автомобилсозлик корхонаси қуриш мақсадга мувофиқ деб топилди. Тошкент трактор заводининг Асакадаги тиркама заводидаги имкон ва шароитлар ҳам режаларга мос тушди. Мазкур корхона бир неча йил эҳтиёт қисмлар етишмаслиги боисидан тиркамалар ишлаб чиқаришни бўшаштириб юборганди. Аввалги собиқ иттифоқ буюртмалари йўқолган, ишлаб чиқарилганлари эса қимматлиги учун харидорсиз туриб қолган эди.

Шундай пайтда Жанубий Кореянинг «ДЭУ» автомобилсозлик компаниясининг Асакада иш бошлаши айни муддао бўлди.

Саккиз гектар майдонни эгаллаган тиркама завод бошқа ёққа кўчирилиб, бу ерда янги пойдеворлар қўйилди. «ЎзДЭУавто» лойиҳаси бўйича кенгайиб, 56 гектар майдонни ишғол этди ва бу ерда бош корхона қурила бошланди. Йиғув цехи, пресс цехи, пайвандлаш цехи ва бўяш цехи корхонанинг асосий қисми бўлса, атрофига автомобиль эҳтиёт қисмлари омбори, асбобсозлик цехи, қозонхона, тозалаш иншоотлари каби бир қатор зарур омбор ва цех, насос станциялари бунёд этилди. Кейинроқ маъмурият биноси, маҳсулот тарқатиш бўлими, тайёр маҳсулот майдони каби иншоот ва майдонлар қурилди. Цехлар жойлашган ишлаб чиқариш иншоотлари темир-бетондан қад ростлаган бўлса, маъмурий бинолар эса акс таъсир этувчи қорамтир ойнавандлардан Жанубий Кореядаги «ДЭЎ» компаниясининг лойиҳаси бўйича тикланди. Корхонанинг ички деворлари қаймоқ ранг ва ҳаво рангда жилоланди. Мутахассисларнинг фикрича, қаймоқ ранг (оқ эмас) ишчи-хизматчиларнинг кайфияти ва руҳиятини бир маромда сақлаб турса, ҳаво ранг эса ҳамиша мутахассисларни нимадандир огоҳлантириб туради. Яъни хизматчиларни ҳамиша сергак ва ҳушёр бўлишга чорлаб туради. Бу рангларда фақатгина цехларнинг деворлари эмас, балки шифт ва пол ҳам бўялган. Яна шуни таъкидлаш ўринлики, қаймоқ рангга бўялган жойларда асосан ишчи ўринлари ва ишчи ҳаракат қиладиган теварак-атроф майдони ўрнашган, ҳаво ранг эса фақат йўлаклар ва эҳтиёт қисмлар сақланадиган майдончаларгагина берилган.

Япониянинг автомобиль қисмларини йиғадиган, пресслайдиган, пайвандлайдиган, бўяйдиган етакчи технологиялари бир маромда ҳаракатланади. Конвейер бир текисда: унсиз шовқинсиз «судралиб» мутахассисни шошириб қўймайди. Аксинча, ҳовлиқмай, ортиқча ҳаракатланмай, топширилган ишни сифатли ва аъло даражада бажаришга ундайди. Роботлар ҳам ҳушёрликни ёқтиради. Тайёрланаётган маҳсулотларни зимдан кузатиб турадилар-да, бирор ерда камчилик ёки нуқсонни сезиб қолсалар, зудлик билан «жар солиб», мутахассисларни хабардор қиладилар. Конвейер эса ўша заҳотиёқ тақа-тақ тўхтайди. Чунки автомобиль ҳеч бир нуқсонсиз яратилиши керак-да!

Жанубий кореяликлар инсон омилига алоҳида эътибор билан қарайдилар. Ҳатто ишчи-хизматчилар учун кичик-кичик давра столлари ҳам ўрнатишган. Бу ерда мутахассислар ҳар икки соатдан кейин бериладиган ярим соатлик танаффусда бир ҳўплам қаҳва, чой, сут ёки бошқа таъбларига ёқадиган ичимлик ичиб олишлари, бир тишлам нон, ширин нон, бутерброд (таъбга кўра) еб олишлари мумкин. Тадбиркор мутахассис эса ўша озгина берилган вақтда ҳам ҳозир қилинажак ишларини чамалайди. Режалайди.

«ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси маъмурияти шаҳар марказида мутахассислари учун шинам ва кенг, ёруғ икки қаватли коттежлар қуришни бошлаган. Корхонада ишлаётган ҳар бир ишчи-хизматчи ҳам бундай қулайлик ва афзалликлардан мустасно эмас.

Ҳозирги кунда корхона жойлашган шаҳар марказидаги Саттор Обидов кўчаси таниб бўлмас даражада ўзгарган. Корхона ташқариси, автомобиль қатнайдиган йўлларининг теварак-атрофи гулзорга айланган. Баҳри дилингиз очилади.

Ҳа, ҳеч муболағасиз келгуси аср корхонасида яратилаётган «Тико» ва «Нексия» русумли енгил автомобиллар, «Дамас» русумли кичик автобуслар оқими кун сайин кучаяди. Ҳадемай бундай машиналар Ўзбекистондаги ҳар бир хонадонга ташриф буюради, хизматига ярайди. Улар жаҳон бозорига ҳам дадил кириб борадилар.

Дастлабки ўзбек енгил автомобиллари — «Тико» гулчамбарларга арзигулик.

1993 йили қурилиш бошланган «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасидаги йиғув конвейеридан 1996 йилнинг 25 мартида «Дамас» кичик автобуси, 15 июнда «Тико», бундан бир ҳафтадан кейин эса «Нексия» машиналарининг тушиши оламшумул воқеа бўлди.

ЖАҲОН БОЗОРИДА РАҚОБАТБАРДОШ

Ҳозирча бу автомашиналар қисмларининг 25-30 фоизи Ўзбекистонда тайёрланмоқда. Ҳозир Андижон шаҳрининг ўзида бутловчи узеллари ва деталларини тайёрлаш учун 4 та завод қурилмоқда. Уларнинг ҳар бирида 1,5 минг киши меҳнат қилиши кўзда тутилган. Бу корхоналарда автомобилларнинг пластик қисмлари, ўриндиқлари, дисклари ва ҳоказолар ишлаб чиқарилади. Лак-бўёқ корхонасининг ўзи бир йилда 4 минг тонна автомобиль ва қурилиш бўёқлари ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Бундай қўшма корхоналар нафақат Андижон вилоятида, балки Тошкент, Наманган, Фарғонада ҳам яратилмоқда. Ўз навбатида Қозоғистон, Қирғизистон ҳам Асакадаги заводга аккумулятор, шина, радиатор каби ашёлар етказиб беради.

Мутахассисларнинг фикрича, мазкур автомобилларнинг ҳамма қисми, яъни тўлатўкис Ўзбекистонда яратилиши, ишлаб чиқарилиши учун «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасига зарур қисмлар етказиб берувчи цех, заводлар сони тахминан 200 тага етиши керак экан. Чунки ҳар бир автомобилда 18 минг дона қисм бор.

— Қўшма корхоналарни қуриш-тиклаш, уларга Жанубий Кореядан келтирилаётган етакчи технологияларни ўрнатиш-созлаш ишлари билан мунтазам шуғулланмоқдамиз, — дейди биз билан суҳбатда «Ўзавтосаноат» уюшмасига қарашли Ўрнатиш-созлаш бошқармасининг бош муҳандиси Ўктамжон Мирзаев. — «Дамас», «Тико» линияларини ҳам ўзимиз ўрнатганмиз. Улардан ташқари бош корхонанинг тозалаш иншоотлари, оқава сув тармоғи, фаввора, насос станцияларини ҳам созлаб, фойдаланишга топширганмиз. Ҳозир Андижонда барпо этилаётган янги корхоналарида қурилиш-тиклаш, ўрнатиш-созлаш ишларини бажараяпмиз. Хуллас, биз 150 нафар тикловчи-ўрнатувчилар ҳам жаҳон бозорига йўл олиши кутилаётган автомобилларда ўз ҳиссамиз борлигидан бахтиёрмиз.

«ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида яратилаётган автомобилларга ҳозирданоқ чет эл мамлакатларидан харидорлар бор. Маҳсулотларнинг 50 фоизи четга сотилиши, 50 фоизи ўзимизда қолиши режалаштирилмоқда. Буюк Британия билан қўшма корхона барпо этган Тошкент тамаки корхонаси — «УзБАТ» қўшма корхонаси 50 та «Дамас» кичик автобусни сотиб олди. Демак, улар хориждаги автомобилларга бемалол рақобатбардош бўла олиши ҳозирданоқ аниқ бўлиб қолди.

Асака шаҳрида бўлганимизда «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида ишловчи ишчи билан учрашдик. Табиийки, ўзимизни қизиқтирган саволларга жавоб олишга ҳаракат қилдик.

БУ ЕРДА ИШЛАШ ФАХРЛИ

— Мен асли Андижон шаҳрида яшайман, — деди ўзини Абдуазиз Шарипов деб таништирган кўк коржома кийиб олган йигит. — Ёшликдан бери машина тузатишга, ҳайдашга ишқибоз эдим. Шундан бўлса керак, охирги вақтларда шаҳардаги автомобилларга техник хизмат кўрсатиш шохобчасида ишлаётгандим. Кейинроқ «Асакада автомобиль заводи қурилармиш», деган гапни эшитдим-у тинчим бузилди. Фикру хаёлим шу, Жанубий Кореянинг «ДЭУ паблик моторз» компанияси билан ҳамкорликда қурилаётган қўшма корхонага кириш бўлиб қолди. Лекин, бу ерда таниш-билишчилик, қариндош-уруғчилик деган гаплар йўқ экан. Рости, икки марта танловдан ўтолмадим, 3 баллдан кам баҳо олганим учун қайтаришди. Тушкунликка тушмай, учинчи марта урингашимдан кейин 3,5 балл олишга муваффақ бўлиб, ниҳоят ишга қабул қилиндим. Ҳужжатларимни олиб қолишди. Ишга қабул қилишди-ю шу соҳа бўйича малака оширишга Жанубий Кореяга юборишди. Уч ой ўқиб, ўргандик. Мана, ҳозир йиғув цехида ишлаяпман.

— **Замонавий технологияни бошқариш осон бўлмаса керак?**

— Бошқаришда ҳам бошқариш бор-да. Собиқ иттифоқ даврида ишчи-хизматчилар конвейерга ўзлари тайёрлаган ярим маҳсулотларни тезроқ қўйишни ўйлардилар. Ким кўп тайёрлашга мусобақа авж оларди. Савдога чиқиб кетаётган маҳсулот кейинроқ сифатсизлиги, чидамсизлиги, енгил-елпи тайёрлангани учун яна заводга қайтиб келарди. Бу ерда эса, асосий диққат-эътибор маҳсулотнинг сифатига, чидамлилигига, кўринишига қаратилади. Робот-компьютерларимиз шундоғам ҳушёр. Бирор нуқсонни сезгани заҳоти ҳаммани огоҳлантиради. Шунда камчиликнинг олди ўз вақтида олинади. Бундай технологиянинг мавжудлиги катта гап.

— **Нуқсонли маҳсулот ишлаб чиқарган ишчига таъсир чораси бордир...**

— Бўлмасам-чи, маошига таъсир қилади. Шунинг учун ҳам бу ерда меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи ўз-ўзидан, ҳеч кимнинг даъватисиз ҳам эртага бугунгидан, бугун кечагидан ҳам яхшироқ ишлашга ҳаракат қилади. Яхши, сифатли ишласа, компьютер тасдиқлаб, тақдирлаб туради. Айтмоқчи, иш жойларимизни озода тутамиз, ўзимиз ювиб, артамиз.

— **Сизни бошқа ёққа ишга таклиф этишса борасизми?**

— Йўқ, мен фақат автомобилсоз бўлмоқчиман. Ўзим қизиққан соҳада ишлаш мароқли. Бу ердаги шароитлар ҳам яхши. Ҳар куни махсус хизмат автобусида бизни уйдан корхонага келтиришади, корхонадан уйга элтиб қўйишади. Иш вақти мобайнида ҳар икки соатда ярим соатлик танаффуси бор, икки маҳал тамадди қилинади. Шошмай, сифатли маҳсулот тайёрлашга ҳамма имкониятлар яратилган. Аста-секин илғор, меҳнатсевар ходимларнинг уй-жойга, автомобилга бўлган талаблари қондириб борилади. Бундай шароитлар қаерда бор?

Ҳа, шунинг учун ҳам Ўзбекистонда ягона бўлган бу корхонада ишлаш менимча, ҳар бир ҳамюртимиз учун фахрлидир.

Сўз — кореялик ҳамкорларга

МАРКАЗИЙ ОСИЁ МЎЪЖИЗАСИ

Дём Бэ СОН,
«ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси ишлаб чиқариш директори:

— Аввало ўзбекистонлик ҳамкор дўстларимизни янги автомобиль ишлаб чиқарила бошлагани билан табриклайман! Тан олиш керак, бу қўшма корхона Президентингиз ташаббуси, мустақиллик шарофатида вужудга келди. Бу ҳам аслида ўзбекнинг омади юришганидан бир нишона.

Нега шундай деяпман? Қўшма корхонага энг замонавий технология ўрнатилди. Яъни жаҳон андозаларига жавоб берадиган иш ўринлари яратилди. Ўз навбатида 1,5 минг нафардан зиёд мутахассис ҳам тайёрланди. Демакки, малакали мутахассислар бор экан, юрт келажаги бунданда порлоқ бўлишига умид боғласа бўлади. Ўзбекистон уч йил ичида автомобилсозлик соҳасида шунча ютуққа эришган экан, фахрланмай бўладими?

«ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси учун бутловчи қисмлар етказиб берадиган яна тўртта қўшма корхона ташкил этилди. Уларнинг ҳар бирида камида 1,5 минг нафардан ортиқ киши ишлаши кўзда тутилган. Табиийки, қўшма корхоналарнинг ҳаммаси замонавий технология билан жиҳозланиб, малакали мутахассислар билан тўлдирилади. Ўзбекистонга айнан шундай қўшма корхоналар керак-да. Сабаби, ишлаб чиқариш қанчалик тараққий этса, иқтисодиёт шунчалик юксалади.

Жанубий Корея ҳам аслида тараққиёт йўлига худди мана шу тарзда кирди. 60-йилларда жуда кўп ёшларимиз Япония ва АҚШга боришиб, ҳунар ўрганишди. Ривожланган мамлакатларнинг мутахассислари автомобилсозликни ва саноатнинг бошқа етакчи соҳаларини яхшилашга кўмаклашдилар. Ана шу тажрибамиздан келиб чиқиб, Ўзбекистон энг тўғри йўлдан бормоқда, деб айта оламан.

— Асакада ишлаб чиқарилаётган «Дамас» русумли автомобилларнинг сифати Жанубий Кореяда ишлаб чиқарилаётганидан фарқи борми?

— Фарқи йўқ. Машиналарнинг сифати бир хил. «ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси автомобилларининг сифатига тўла кафолат беради. Яна таққослаш учун шундай далилни келтириш мумкин. Бизда тайёрланаётган автомобиллар «Жигули»га солиштирилганда бир неча баравар сифатли ва ишончли.

Асакадаги қўшма корхонада ишнинг пухталиги қаттиқ назорат қилинмоқда. Бунинг учун компьютерлашган назорат йўлга қўйилган. Хуллас, автомобилларимиз сифатига ҳеч қандай эътироз бўлмайди. Ўзбекистон тез кунларда ўзининг енгил автомобиллари билан шуҳрат топади.

Ёнг Дон ЛИ,
пресслаш ишлари бўйича бош мутахассис:

— Мен Жанубий Кореядаги автомобиль заводида ишлаётганимда Ўзбекистондан малака оширгани бир гуруҳ ёшлар келиб қолишди. Улар билан дастлабки учрашувимда наҳотки шундай кишилар билан автомашина ишлаб чиқариб бўлади, деган хаёлга бордим. Мана, кўп ўтмай дастлабки тасаввурим нотўғри эканлигини тушундим.

Ёшларингиз ниҳоятда иштиёқ билан ҳунар ўрганишга киришдилар. Корейс ва инглиз тилларида сўзлашишни ҳам бирмунча ўзлаштириб олишди. Улар очиқкўнгил йигитлар экан, тез орада дўстлашиб кетдик.

Мени қувонтирган яна бир нарса шу бўлдики, ҳунар ўргангани боришган ўзбеклардан тўрт нафари тез орада замонавий технология сирларини эгаллабгина қолмай, ҳаттоки рационализаторлик таклифи киритиб мукофотландилар. Ана шунда мен Ўзбекистонда машина чиқарса бўлар экан, деган қатъий фикрга келдим.

Ҳозир «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида биз билан ёнма-ён ишлаётган ёшлар виждонли, серғайрат йигитлар. Билмаганини сўраб-суриштириб ўрганишдан тортинишмайди. Ҳукуматингиз ёшларнинг малакасини оширишга маблағни аямай тўғри иш қиляпти, деб ўйлайман. Малакали мутахассис қанчалик кўпайса, тараққиёт шунчалик тезлашади. Лекин маҳаллий мутахассисларга битта истагим бор. Улар кўпроқ изланишлари, чет тилларини янада пухта эгаллашлари лозим.

Назаримда Ўзбекистон тенг шерикчилик асосида қўшма корхоналар ташкил этишга эътиборни кучайтириб, тўғри иш қилган. Асакадаги автомобиль заводига бутловчи қисмлар етказиб берувчи тўртта қўшма корхона ташкил этилиб, уларни замонавий технология билан жиҳозлаш ишлари бошланди. Шу қўшма корхоналарнинг учтаси Андижон шаҳрида ташкил этилди. Келгусида автомобилларнинг асосий қисмлари Ўзбекистоннинг ўзида ишлаб чиқариладиган бўлади.

— Замонавий технология халқимиз руҳиятига қандай таъсир этаяпти?

— Ҳар бир кишида ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотдан фахрланиш туйғуси бўлади. Мана ҳадемай Асакада ишлаб чиқарилаётган автомобиллар тез орада бошқа мамлакатларга ҳам экспортга юборилади. Ҳа, асакаликларнинг меҳнат маҳсули бўлади бу. Машиналарнинг бозори чаққон бўлишига эса шубҳа йўқ. Чунки «Тико» русумли автомобилимиз ҳар 100 километр масофага 4 литр бензин сарфлайди. Хуллас, Ўзбекистонда автомобилсозлик саноати иқтисодиётни барқарорлаштиришга, халқингиз фаровонлигини оширишга хизмат қилади.

Соон Тай ШУН,
қўшма корхонанинг жиҳозлар бўйича бош мутахассиси:

— Мен мана бир йилдан зиёдроқ вақт ичида Асакада яшаяпман. Лекин ўзимни ўз юртимизда юргандек ҳис қиламан. Бунинг боиси биз осиёликлар бир-биримизга жуда яқин халқлармиз. Шу боисдан дўстларимиз кўпайиб, ишимизнинг ривожига туртки бермоқда.

Ўзбекистондаги тинчлик-осойишталикни қадрлаш зарур. Бунда Президентингизнинг ҳиссаси катта. Юртда тинчликни сақлаяпти. Чет элдан илғор технологияни олиб келишга катта эътибор билан қарамоқда. Ҳозирдаёқ Ўзбекистоннинг шуҳрати ортиб қолди.

Мана Марказий Осиёда замонавий автомобиль заводи барпо бўлди. Қўшма корхонани Ҳамдўстлик мамлакатлари матбуотида «Марказий Осиё мўъжизаси», деб баҳоланганини ҳам эшитдим. Энди ана шу шуҳратга яраша меҳнат қилиб, ютуқларни мустаҳкамлаш зарур. Бунинг учун ўзбекистонлик мутахассислар вақтни беҳуда ўтказмай ишлашлари лозим. Бошқалар саккиз соат ухлашса, қўшма корхонамиз мутахассислари беш соат ухлаб, доимо ишлаб чиқаришни ривожлантиришни ўйлашлари талаб қилинади.

Биз Жанубий кореялик мутахассислар ҳамиша ҳамкорлик қилишга, тажрибаларимиз билан ўртоқлашишга тайёрмиз. Бу ишда ташаббускор бўлган Президентингиздан ҳар қанча миннатдор бўлсангиз арзийди.

Хе Хонг ИМ,
қўшма корхонанинг материаллар ва маҳсулот сифати бўйича бош мутахассис:

— Мени хурсанд қилган нарса, маҳаллий мутахассислардаги иштиёқ. Улар жуда тиришқоқ эканлар. Бундай хислат тараққиётни тезлаштиради. Эндиликда улар ўзларига ўринбосарлар тайёрлашлари керак.

Бугунги кунда Жанубий Кореяда 500 киши малака оширяпти. Тез орада яна 300 кишини малака оширишга жўнатиш кўзда тутилган. Ёшларингиз орасида бизнинг қўшма корхонамизда ишлашни истовчилар кўпайиб боряпти. Бир ўринга ўн киши ҳужжат топширяпти. Чунки малакали мутахассис ҳар бир юртда қадрланади. Ўзбекларда ҳам, бизда ҳам «Ҳунарли киши хор бўлмас» деган мақол бор.

Ҳозирча бу ердаги мутахассислар корейсча услуб асосида ишлашяпти. Улар зиммаларидаги масъулиятни сезадилар, ўзлари устида ишлайдилар.

Биз бу ерда бўлиб, иқтисодиётни юксалтиришда Ўзбекистоннинг имкониятлари катта эканлигини ҳис қилдик. Бундай қўшма корхоналардан ҳали кўплаб қурилади. Ростини айтсам, биз Ўзбекистонда қўшма корхона қуришда ва унинг ишини юришиб кетишида олдинига сал иккиланиброқ қарар эдик. Энди эса бундай иккиланиш йўқ. Ўзбекистон тенг шерикчиликка тайёр, иқтисодий жиҳатдан нисбатан бақувват юрт экан. Бу ерда нарх-наво ҳам бошқа мамлакатларга солиштирилганда анча паст.

ЗАЛВОРЛИДИР РАҚАМЛАР ТИЛИ

- Қўшма корхонанинг лойиҳа қуввати — йилига 200 минг автомобиль ишлаб чиқаришга мўлжалланган.
- Ўзбек автомобилларини «Асакабанк»нинг 10 йиллик кредити ҳисобига сотиб олиш мумкин.
- Хизмат кўрсатиш шу даражадаки, 35 дақиқада «Тико» ёки «Дамас»ни дўкондан ҳайдаб чиқиб кетишингиз мумкин.
- «Тико» автомашинаси 100 километрга 4 литр, «Дамас» эса 6 литр бензин сарфлайди, холос. Яъни «Волга» автомобилидан 4 марта кам.
- «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида 20 ёшдан 30 ёшгача бўлган йигит-қизларгина ишлайди.
- Ихтирочилик таклифи киритган тўрт нафар ҳамюртимиз «ДЭУ» компанияси томонидан рағбатлантирилди. Бунда энг кам мукофот пули 200 доллар бўлди.
- Автомобилсозларнинг ойлик маошлари ўртача 3.000 сўмни ташкил этади.
- Корхонада иш вақти соат 8.00 дан 19.00 гача. 12.00 дан 13.00 гача тушлик. 16.00 дан 16.30 гача нонушта қилиб олинади. Ҳар икки соатда ярим соатдан танаффус қилинади.
- Ишчи ва хизматчилар хизмат машиналарида уйларига элтиб қўйилади ҳамда ишга етказиб олиб келинади.

«ЎзДЭУавто»нинг ишлаб чиқариш директори ўринбосари Чан Гон Чай ҳамюртимиз, корхонанинг ишлаб чиқариш бўлими директори Ҳотам Сотволдиев билан мулоқотда.

Хурсандбек Араббоев олган суратлар.

Ривоят қилишларича, 1400 йиллари Асака шаҳри Урганч, Хоразм, Сирдарёдан Хитойга ўтувчи йўл бўйи ҳисобланган. Албатта бу манзилда Хитойга ўтган ҳам, Урганчга ўтган ҳам бир нафас тўхтаб ўтган. Худди шу кезларда бу ерда савдо-сотиқ, маиший хизмат кўрсатиш, пазандалик ва қандолатчилик каби соҳалар гуллабяшнаган. Айниқса чойхоналарида тайёрланадиган паловлари довруғ қозонган.

АСАКАНИНГ ИККИНЧИ ЁШЛИГИ

Асака шаҳри кенгая бориб, бугунги кунда 1100 гектарга етган. Ҳозирда шаҳарда 50 минг 600 киши яшайди. Шаҳар асосан саноат зонаси ҳисобланиб, у ерда йирик-йирик корхоналардан Асака тиркама заводи, автомобилларни таъмирлаш, мотор таъмирлаш, электр асбоблар ишлаб чиқариш (Анзис) кабилар жойлашган. Енгил саноат корхоналари ҳам кўпайиб бормоқда: Асака ип йигирув фабрикаси, «АсЮКС» фирмаси, «АШТЕКС» корхонаси ва ҳоказо. Темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси, «Furobox Бобоҳамдам», «Маориф» фирмалари қурилиш ишлари билан шуғулланса, дон маҳсулотлари, ёғ-экстракция заводлари, 2 та пахта тозалаш заводи, кислород заводи зарур маҳсулотлар ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Автобус-такси саройи, юк ташиш корхонаси асакаликларнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилишдек иш билан машғул бўлади. Айни чоғда хусусий тадбиркорлик ҳам тобора ривожланиб бормоқда. «Ж. У. С.», «Осиё», «Суръат», «Туркистон», «Нажот», «Ҳамдўстлик», «Тараққиёт» каби кичик корхоналар нафақат асакаликларни иш билан таъмин этмоқда, балки шаҳар тараққиётига ўз ҳиссаларини қўшмоқда.

Асака ўз навбатида, биз юқорида таъкидлаганимиздек, сўлим чойхоналари, у ерда тайёрланадиган девзирали ёғли паловлари билан ҳам машҳур. Айниқса «Чўнтак» номи билан донг таратган довруғли чойхоналари ҳамиша мезбонлар, меҳмонлар билан гавжум бўлади. Шарқираб оқадиган сойлари эса кишига ҳузур бағишлайди.

— Аҳолини иш билан таъминлаш, уларга зарур шароит ва қулайликлар яратиш асосий вазифамиз ҳисобланади, — дейди биз билан суҳбатда Асака шаҳар меҳнат биржаси директори Маҳмуджон Қўшоқов. — Ўтган йили режамиз бўйича 1381 нафар фуқарони ишга жойлашни режалаштирган эдик, ҳақиқатда эса 1740 кишини иш билан таъминладик. Бу йил эса, ўтган биринчи ярим йилликда мурожаат қилган 806 нафар фуқародан 224 нафарини ишга жойладик. Очиқ эътироф этиш керак, «ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси ҳозирда энг фахримиз ҳисобланади. Энг яхши, қулайлик ва имтиёзлар яратилган иш ўринлари ҳам шу ерда. Шу йилнинг 7 июнь ҳолатига кўра, ҳозирда корхонада 2195 киши меҳнат қилмоқда. Улардан 648 нафари асакалик, 80 нафари Жанубий кореялик мутахассислар, қолган мутахассислар андижонлик, фарғоналик ва бошқа вилоятда яшовчилардир. Яқинда танлов асосида қабул қилинган ёшлардан 494 нафари Жанубий Кореяда малака ошириш учун жўнаб кетишди. Булардан 263 нафари йиғув, 15 нафари пресслаш, 122 нафари пайвандлаш, 46 нафари бўёқ, 24 нафари автомобиль таъмирлаш, 13 нафари сифат назоратчиси каби соҳаларда ишлайди. Бу жараён давом этмоқда.

Кундан-кунга чирой очиб, кўркамлашиб бораётган Асака шаҳрининг ободонлашиш ва режали қурилиши ишида шаҳар ҳокимлиги алоҳида намуна кўрсатмоқда. Республика Олий Мажлиси депутати, шаҳар ҳокими Муҳаммадсобир Содиқов, «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг бош директори Шуҳрат Юсупов ва бир қатор корхона, ташкилот, муассаса раҳбарлари шаҳарни ҳақиқий автомобилсозлар шаҳарчасига айлантиришга бел боғлашган.

Ҳа, Асака иккинчи ёшлигини бошидан кечирмоқда. Бу ҳам автомобиль заводи шарофати.

Ҳайдовчилар эътирофи

ЎЗИМИЗНИНГ «ДАМАС»

— Корхонамизга шу яқин йилларда 1 та «Суперсалон», 1 та «Эсперо», 1 та «Принц» ва 2 та «Дамас» автомобилларини фойдаланиш учун харид қилган эдик, — дейди Буюк Британия — Ўзбекистон «ОЭМЗ-2» қўшма корхонасининг ҳайдовчиси Муҳаммаджон Ҳошимов. — Менга эса битта «Дамас»ни ишониб топширишди. Ўтган йили ҳам биттасини ҳайдаган эдим-да. Тажрибам бор. Хуллас, шу йилнинг январь ойидан бери мен бошқараётган «Дамас» микроавтобуси шу чоққача «тиқ» этган эмас. Бугунгача (5 ойда) 19 минг километр юрди. Фақат бензин қуяман, ҳар 5000 километрда мойини алмаштираман. Шиналари ҳам бақувват экан. Аввалги «Дамас»имнинг балонини 2 йилда, яъни 97 минг километрда бир марта алмаштирдим. Аммо жуда енгил машина. Уни ҳайдаб-ҳайдаб, чарчамайди одам. Узоқ йўлларга, дам олишларга жуда яхши. Қанийди, ҳар бир оилада шундай микроавтобуслардан биттадан бўлса!

43 от кучига тенг бўлган «Дамас»нинг яна бир афзаллиги, у ҳар 100 километрга атиги 6 литр бензин сарфлайди. Иситиш қурилмалари иккита, совутгичлари бор. Соатига 140 километр босади.

Бир гапни алоҳида таъкидлаш керак, автомашина ҳам эътиборталаб. Унга яхши қараб, яхши муносабатда бўлсангиз, оғирингизни енгил, узоғингизни яқин қилаверади. Кичик-кичик йўлкалардан ҳам ўтиб кетаверади. Баъзилар унинг ихчамлигини кўриб қайрилаётганда ағдарилиб кетиши мумкин, деб ўйлашади. Аслида ундай эмас. Яхши бурилади, тормоз, сцепление, рули енгил ва осон бошқарилади. 500 килограммгача юк кўтара олади. Йўловчилардан эса 7 киши бемалол жойлашади. Юк ташишга ихтисослашган «Лабо» автомашинаси ҳам шундай хусусиятларга эга. Айтишларича, «Дамас» маркадаги микроавтобусларнинг тури кўпаймоқда. Ўриндиқларини олиб, усти ёпиқ юк машинаси сифатида ҳам фойдаланса бўлар экан. Айниқса «Тез ёрдам» учун мослаштирилгани айни муддао бўлибди.

«ТИКО» «ЖИГУЛИ»НИ ҚУВДИ

— Бироз эскирган «Жигули»имни сотиб, устига озгина пул қўшиб, «Тико» автомобилини олгандим, — дейди асли касби муҳандис бўлган Нурилла Комилов. — Худди ўйинчоққа ўхшайди-я. Собиқ иттифоқ давридаги машиналарни бошқариш учун ҳазилакам куч сарфламас эдик. Қора терга ботиб кетардик. «Тико»чи? Худди бир имо билан «Юр!» деганингиздек, дарров катта йўлга чиқиб кетаверади. 100 километрга 4 литр бензин «ичар» экан, холос. Бу дегани Асакадан Тошкентгача 500 километр бўлса, демак, 20 литр билан вилоятдаги ишни битириб келиш мумкин. Бунинг устига бир маромда, чайқалмай, эгасини ортиқча уринтирмай, йўл босади.

Жанубий Кореянинг «ДЭУ паблик моторз» компаниясида яратилган мазкур «Тико» автомобилидан нафақат мен, барча ҳамюртларимиз миннатдор. Яна бир яхши томони бор. Хориждан келтирилаётган бошқа автомобилларнинг техник хизмат кўрсатиш сервизи йўқ. Шунинг учун уларнинг эгалари турли қийинчиликларга дуч келадилар. «Тико», «Дамас», «Нексия», «Сиело»лар-чи? Уларда бундай муаммолар йўқ.

Нафақат техник хизмат кўрсатиш шохобчалари, балки автодўконларда уларнинг эҳтиёт қисмлари ҳам сотила бошлайди.

Кўз тегмасин, мана шундай кунларга ҳам етиб келдик. Эндиликда республикамизда ҳам бутун дунёга таниқли автомобиллар яратилади.

Саҳифадаги мақолаларни «Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири Зоир ТУРСУНОВ тайёрлади.

Тошкент Давлат университети, техника университети ҳамда ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти қошида бир неча ўн йиллардан буён фаолият юритиб келган хорижлик талабалар учун тайёрлов факультетлари ўрнига 1994 йилда Республика Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан ягона тил ўрганиш маркази ташкил қилинган эди. Яқинда жамоатчи мухбиримиз марказ директори Шавкат Йўлдошев ҳамда тил ўрганаётган хорижлик талабалар билан суҳбатлашди.

Биз ва жаҳон

ЎЗБЕК ТИЛИГА ИШТИЁҚ

• **Шавкат ЙЎЛДОШЕВ, марказнинг бош директори:** Марказимизда дунёнинг 24 мамлакатидан келган талабалар тил ўрганадилар. Уларга 65 нафардан иборат иқтидорли ва тажрибали устозлар сабоқ берадилар. Марказимиз Ўзбекистон олий ўқув юртларида ўқиш учун бўлажак талабаларни тайёрлайди. Бизда асосан уч бўлим мавжуд: бири — тиббиёт ва муҳандис-техника бўлими бўлиб, умумий ўқувчиларнинг 75 фоизини ташкил этади. Иккинчиси — ижтимоий фанлар: филология, тарих, ҳуқуқ, халқаро муносабатлар бўлимидир. Учинчиси — қишлоқ хўжалигини ирригация, механизациялаш соҳаларидан иборат.

Хорижликлар ўқувининг бундай марказлашуви яхши натижалар бермоқда. Ўқиш учун тўлов тартиби ишлаб чиқилган. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, нимаики муваффақиятга эришаётган бўлсак, барчаси мустақиллигимиз туфайлидир. Илгарилари бир талабага стипендия бериш керак бўлса, ҳал қилиш учун албатта Москвага бориб келишга тўғри келарди. Энди эса ҳаммаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан осонгина ҳал этиляпти.

Шуниси қувончлики, шу йил сентябрь-октябрь ойларида турли мамлакатларда шартнома йўли билан ташкил этилган марказимизнинг филиаллари иш бошлайди. Бундай шартнома ҳозирча тўрт мамлакат — Туркия, Ҳиндистон, Покистон ва Бирлашган Араб Амирликлари билан тузилган. Илгарилари фақат рус тили ўрганилган бўлса, бу йил учта гуруҳ ўзбек тили мутахассислиги бўйича гувоҳнома олишга мушарраф бўлди.

Чет эл фуқароларига тил ўргатиш, уларни университетларга тарқатиш ишлари режали олиб боriляпти. Бу йил 250 нафар талаба таҳсил олмоқда. Улардан учта гуруҳ муддатидан анча олдин гувоҳнома олишга эришди. Бу тил ўрганишга қизиққан талабанинг ўта иқтидорлилиги бўлса, иккинчидан устозларнинг етарли малака ва бой тажрибага эга эканлигининг самарасидир.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, марказимизда комплекс уюшма бўлиб, талабалар ҳар томонлама талаб даражасига молик ётоқхона билан таъминланганлар. Стипендия олишади. Бепул тиббий хизмат кўрсатилади. Ўқиш ўн ойга мўлжалланган бўлиб, якшанбадан ташқари ҳар куни олти соат машғулот бўлади. Қишки ва ёзги семестрдан сўнг ҳафталик ва ойлик дам берилади. Тошкент шаҳри бўйлаб турли экскурсиялар уюштирилади. Наврўз кунларида Самарқанд, Бухоро шаҳарларига саёҳатга борамиз.

• ***Насруллахон МАЛҲИ, покистонлик талаба:*** Мен Исломободдан 1995 йилнинг октябрь ойида Ўзбекистон Республикасига келдим. Минг бора эшитгандан бир марта кўрган афзал, деган гап бор. Мен ўз ватанимда юрган кезларимда Ўзбекистон ҳақида оз бўлсада эшитганман деб ўйлагандим. Хато қилибман. Бундай ўйлаб қарасам Ўзбекистон ҳақида ҳеч нима билмас эканман. Одамларнинг юриш-туриши, ўзаро муомала, меҳмон кутиш, овқатланиш маданияти келган кунимданоқ мени ўзига ром этди. Наврўз байрамида иштирок этдим. Менинг эшитганларим, кўрганларим дарёдан томчи ҳам эмаслигини билдим.

Серқуёш Ўзбекистонни ўз кўзим билан кўриб, бир-биридан оққўнгил одамлари билан суҳбатлашдим-у ўзбек тилини ўрганиш иштиёқи туғилди.

Тил ўрганиш маркази ўқитувчилари эса ўзбек тилидан жуда чуқур ва қизиқарли дарс берадилар. Икки-уч ой муддатдаёқ ўзбек тилида бемалол сўзлашишни ўрганиб олдим. Ўзбек болаларидан бир қанча ўртоқлар орттирдим.

Ўзбек халқининг миллий урф-одатларини, қадимий тарихий меросини чуқур ва илмий жиҳатдан, айнан ўзбек тилида ўқиб ўрганишни ўз олдимга мақсад қилиб қўйдим.

Урду тили менинг она тилимдир. Ўзбек заминига келиб билдимки, урду тили билан ўзбек тили ўртасида муштараклик бор. Келгусидаги орзуларим биринчи галда иккала тил ўртасидаги муштарак сўзлар луғатини, сўнгра ўзбек-урду, урду-ўзбек тили луғатларини тузиш. Биламанки бу хайрли ишни адо этиш учун фақатгина тилни билиш кифоя қилмайди. Бунинг учун университетнинг филология факультетига кириб ўқиш ниятим бор. Бироқ Ўзбекистоннинг қайси шаҳрида ўқишимни ҳали ўйлаб кўрмадим. Менинг жонкуяр ва худди ўз ота-онамдек меҳрибон, билимдон ва тажрибали устозларим туфайли ўн ойда тамомлашим керак бўлган тил ўрганиш марказини муддатидан икки ой илгари тамомладим. Бундай натижага эришишим муҳтарам ўқитувчим Дилбар опа Зияеванинг талабчан ва меҳри дарёлиги самарасидир.

Келгусида орзуларим жуда кўп. Ўзбеклар юртида туз ичиб, илм ўрганар эканман, ўзбекнинг ўз фарзанди каби ўзбеклар Ватанига ҳалол хизмат қилишни асосий бурчим деб биламан.

• ***Имрон ДАВУД, покистонлик талаба:*** Мен Ўзбекистондаги чет эл фуқароларига тил ўрганиш маркази ҳақида хабар топгач, ота-онамга тил ўрганиш истагим борлигини айтдим. Улар рози бўлишди. Ҳозир мен бемалол суҳбатлаша оламан. Марказда мавжуд бўлимларнинг муҳандис-техника бўлимини танладим. Кейинги пайтда ҳеч бир нарсани техникасиз тасаввур этолмаймиз. Шу боис мен курсни муваффақият билан тамомлагач Тошкент Давлат техника университетининг информатика бўлимига кириб ўқишни ўз олдимга мақсад қилиб қўйдим. Бунинг учун ҳозир тил ўрганишдан ташқари тест-синов имтиҳонларига ҳам тайёрланаяпман.

Бу ерга келишимда ота-онам: «Мусофирчиликнинг ўзига яраша қийинчилиги ҳам бўлади, кўп қийналсанг керак» деб хавотирда қолишган эди. Мен эса уларга ёзган охирги хатимда хавотирлари ноўрин эканини, бу ерда сира ҳам қийналмаётганимни ёздим. Чунки марказда ҳар томонлама қулайликлар яратилган. Энг муҳими бизга сабоқ бераётган мутахассислар ўта билимдон ва бой тажрибага эга устозлардир. Улар биз билан азиз фарзандлари, яқин дўстлари каби муомалада бўлади. Дам олиш пайтимизда Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилиб қайтдик. Байрам кезлари биз барча хорижлик талабалар Бухоро ва Самарқанд шаҳарлари бўйлаб саёҳатга чиқдик. Машҳур шаҳарларнинг маданияти билан танишдик. Тарихий жойлари, маданий ёдгорликларини бирма-бир томоша қилдик. Менда айниқса, Имом Бухорий масжиди, Шоҳизинда мақбараси унутилмас таассурот қолдирди.

Сўзимнинг сўнгида шуни таъкидламоқчиманки, ўзаро дўстлик кўприкларининг пойдевори қанчалик мустаҳкам бўлса, шунча яхши. Тил эса ана шу кўприкнинг энг мустаҳкам устунидир.

Насиба ҲОЖИМУРОД қизи.

ЭРТАКЛАРНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

МУҚАДДИМА

Ёзги таътил кунлари фавворалар ёнида болалар қий-чув кўтариб чўмилаяпти.

— Холажон, исиб кетдингизми, бир чўмилиб олмайсизми? — дея ним яланғоч бола ёши улғайиброқ қолган аёлга елим идишга тўлатиб олган сувни сепди-да, қочиб қолди.

Аёл учун бу ҳолат кутилмаган эди, бир чўчиб тушди-ю нари кетди...

...Зарифа опа телефон рақамини терадилар:

— Дилшод ваалайкум ассалом. Нима қиляпсизлар, ўтирибсизларми, йўқ ҳозир кўчага чиқманглар. Китобни ётиб ўқима, кўзинг оғриб қолади...

Дарҳақиқат, болаларнинг ёзги дам олиш мавсумининг мароқли ўтиши билан бирга кўнгилсиз ҳодисаларнинг рўй бермаслиги ҳақида кўпгина ота-оналар, муаллимлару тарбиячилар айни кунларда яна ҳам масъулиятни чуқур ҳис этишяпти. Фақат уларгина холосми?

ЙЎҚ, БИЗ ҲАМ МАСЪУЛМИЗ

Республика қўғирчоқ театрининг бадиий раҳбари Шомурод Юсуповнинг шундай гаплари бизни сергаклантириб юборди:

— Ҳар йили мактаб ўқувчиларининг ёзги ҳордиқ пайтида театримизнинг ижодий жамоаси ҳам таътилга чиқиб кетарди. Табиийки театрда томошалар ҳам қўйилмас эди. Бу йил ишимизга анча ўзгаришлар киритганимизни ҳисобга оладиган бўлсак, июнь ойида махсус гуруҳ билан шанба ва якшанба кунлари икки маҳалдан рус ва ўзбек тилларида спектакль намойиш этмоқчимиз. Ва умуман ёзги таътил давомида узлуксиз равишда Тошкентдаги болалар боғчалари, шифо масканлари, шаҳар атрофидаги оромгоҳларда кичкинтойларга томошалар қўйишни режалаштириб олганмиз.

ТОМОШАЛАРНИНГ ҚАЙ БИРИ МАЪҚУЛ?

Жажжиларнинг мультфильм ёки бошқа қизиқарли томошани кўраётган пайтларини ҳеч кузатганмисиз? Менимча, томошадан кўра болаларнинг содда ва беғубор юз ифодасию кўз қарашлари билан ҳодисалар жараёнининг гувоҳи бўлаётганларини кузатиш жуда мароқлидир.

«Карвонсарой буюк ипак йўлида», «Бўғирсоқ», «Олтин жўжа», «Инжиқ малика», «Мьюу номли мушукча» каби саҳна асарлари ижро этилаётган пайтда худди юқоридаги ҳолатнинг гувоҳи бўлдим...

Қоронғу саҳна. Зал кичкинтойлар билан илқ тўла. Евуз, шу билан бирга ўлардек қитмир, баҳайбат каламуш жажжи мушукчани ҳоли-жонига қўймайди-я. Мушукча ҳам анойи эмас, боплаб қитмирнинг таъзирини бериб қўйди.

— Кичкинтойлар учун ўттиздан ортиқ спектакллар ичида энг антиқаларини, яна ҳам аниқроғи улар танлаган томошани қўйиб берамиз — дейди Шомурод ака.

ЯНГИЛАРИ ҲАМ БОР

— Иккита янги спектакль — Афанди латифалари асосида «Чодир Жамол» ҳамда латиш ёзувчи Валдис Павлскис эртаги асосида «Нўхот бола»ни саҳналаштирмоқчимиз, — тушунтирди бадиий раҳбар. — Биринчи спектаклда қўғирчоқларнинг уч хилидан: кўлқопсимон қўғирчоқлар, бармоққа кийиб ўйналадиган митти қўғирчоқлар, ҳамда кўринмас иплар воситасида ҳаракатланадиган қўғирчоқлардан фойдаланамиз. Бу усул бир хиллиликдан қочиш мақсадида қўлланиляпти.

«Нўхот бола» ҳақида шуни айтиш мумкинки, ўзимизнинг Нўхотполвон ёки туркларнинг Ертиқулоқ каби эртак қаҳрамонлари бошқа халқ оғзаки ижодида ҳам мавжуд. Томошада унинг баджаҳл маҳлуқ билан курашиб, дала ҳосилини сақлаб қолиши жуда ишонарли тарзда тасвирланади.

БУЛАРДАН ТАШҚАРИ

— Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигига бағишлаб катта театрлашган томоша тайёрламоқчимиз, — таъкидлайди Шомурод Юсупов, — ундаги қўғирчоқлар эса худди Уолт Дисней қўғирчоқларига ўхшаб катта ўлчамда, сержило рангларда бўлади. Бу йил наврўз умумхалқ байрамида ҳам шу каби томошаларни намойиш этгандик, болажонларга ёқиб тушган. Ишимизнинг сермазмун ва сермаҳсуллигини бир маромда таъминлаш мақсадида ҳар йили Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институтидан ёш иқтидорли рассомлар, актёрларни жалб этамиз. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Шоҳида Комилова, Алишер Мирзағиёсов, Фатҳулла Хўжаев, Наталья Гончарова, Галина Хорошавцева каби тажрибали ижрочиларимиз ёшларга бу борада яхшигина устоз бўла оладилар.

ҚИЗИҚИШ ОРТЯПТИ

Жамоа ижодий сафарларда тез-тез бўлиб туради. Яқиндагина Бухорода бўлиб, «Карвонсарой буюк ипак йўлида» спектаклини ўзбек, рус, инглиз тилларида ижро этишди.

— Ҳозирги пайтда дунё бўйлаб ўзбек санъатига — хоҳ у мусиқа, рақс, театр соҳаси бўлсин, барибир қизиқиш ортганидан ортиб бормоқда, — дейди биз билан суҳбатда Шомурод ака. — Барча хорижий сафарларимизда биз бунинг гувоҳи бўляпмиз. Ўтган йили ноябрь-декабрь ойларида АҚШнинг учта штатида бўлдик. Туркиянинг Бурса шаҳрида ҳар йили ўтказиладиган «Қоракўз» — анъанавий қўғирчоқ театрлар фестивалида ҳам иштирок этиб турамиз. Бу йил октябрь ойида Покистоннинг Лаҳор шаҳрида, ундан сал аввалроқ — сентябрда Алматидаги фестивалда қатнашиш ниятимиз бор. Шунингдек, Англия, Қўшма Штатлар, Ҳиндистон, покистонлик ҳамкасблар билан ҳамкорлик қилиш режаларимиз ҳам йўқ эмас. Ўйлайманки, ишларимизнинг самарали бўлишида бундай мулоқотларнинг аҳамияти каттадир.

КИЧИК МУШОҲАДА

Сезганмисиз, биз шошмашошар катталардан фарқли равишда болажонлар қўғирчоқли томошаларни астойдил, мириқиб кўришади. Унга ишонадилар! Қаҳрамонлар ҳақида узоқ-узоқ хаёл суриб, уларнинг келгуси тақдири қандай якунланишини сўрайверишади-сўрайверишади.

Воқеалар ривожи авжига чиққанида эса курсидан иргиб туриб кетишганини ҳатто ўзлари ҳам пайқамай қоладилар. Дунёдаги энг самимий олқишлар болаларнинг чапак чалишларию, қарсаклари бўлса не ажаб!

Назокат УСМОНОВА.

КУРАШЧИЛАРИМИЗ АТЛАНТАДА ҒАЛАБАГА ИНТИЛИШАДИ

1996 йил жаҳон спорт тарихида ўчмас из қолдирадиган йил бўлиб қолишига шак-шубҳа йўқ. Биринчидан, бу йил замонавий олимпиада ўйинларининг ўтказила бошланганига 100 йил тўлган бўлса, индинга — 19 июлдан то 4 августга қадар Америка Қўшма Штатларининг жанубий-шарқида жойлашган Жоржия штати пойтахти Атлантада XXVI олимпиада ўйинлари бўлиб ўтади.

Ҳар 4 йилда бир марта ўтказиладиган олимпиадаларнинг спорт оламида тутган ўрни тўғрисида эса узоқ тўхталиб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Зеро, курраи заминимизнинг энг иқтидорли, куч-қувватга тўлган абжир, чаққон спортчилари тўрт йил давомида кўплаб мусобақаларда қатнашиб, машаққатли машғулотларда тобланиб, спорт формасининг чўққисига интилиб, фақат бир ўй билан яшайдилар: «Шу олимпиадада ғолиб чиқсам ёки совриндор бўлсам армоним қолмасди». Фақат олимпиадалардагина собиқ чемпион деган унвон бўлмайди, олимпиада ғолиблиги мангудир.

Шуниси қувонарлики, мамлакатимиз спортчилари жамоаси ҳам Атланта олимпиадасида илк бор иштирок этишади. Табиийки, олимпиада унда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритган спортчидан тортиб, мураббий ва врачгача, давлат ва жамоат арбобигача — ҳамма-ҳаммага катта масъулият юклайди. Шу жиҳатдан олганда ҳам республикамиз спорт делегацияси олимпиадага қаттиқ тайёргарлик кўрди. Спортчиларимиз олимпиада олди мусобақаларининг кўпгинасида ғалаба қозониб, юқори натижаларни қўлга киритишди.

Олимпиадада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритган ва ҳозир Атлантада машғулотлар ўтказаётган 75 нафар спортчиларимиз, 13 турдаги мусобақаларда иштирок этишсада, бироқ боксчилар, эшкак эшувчилар ва полвонларимизнинг совриндорлар сафидан ўрин олишга имкониятлари кўпроқдир. Зеро, Р. Казаков, С. Қурбонов, С.Ходиев каби курашчилар, Р. Рисқиев, В. Шим каби боксчиларимизнинг анъаналари ҳамон давом этмоқда.

10 кишидан иборат эркин ва юнон-рум курашчиларимиз Атланта майдонларида куч синашадиган спортчиларимиз орасида энг кўп сонли жамоа ҳисобланади.

Маълумки, эркин кураш бўйича Хитойда ўтказилган Осиё чемпионатида республикамизнинг ёш, умидли ва тажрибали полвонлари — Адҳам Очилов (52 килограмм), Борис Будаев (68 килограмм), Руслан Хинчагов (82 килограмм)лар зўр муваффақият билан қатнашиб, олтин медалларга сазовор бўлишди. Дамир Захардинов (57 килограмм) ва Рамил Исломов (62 килограмм)лар ўз вазндошлари орасида тўртинчи ўринни эгаллашди. Албатта, спортчиларимизнинг бу муваффақиятлари тасодифий эмасди.

Жумладан, Хинчагов Европа ва Американинг 16 мамлакати вакиллари иштирокида Киевда бўлиб ўтган йирик халқаро мусобақада кумуш медални қўлга киритди. Умуман, жаҳон чемпионатининг бронза медаль совриндори ва Осиё ўйинлари чемпиони РуслаННИНГ кейинги йиллардаги муваффақияти муносиб баҳоланиб, у республикамиз бўйича 1995 йилнинг энг яхши спортчиларидан бири сифатида тан олинган эди.

Яқинда Германиянинг Лейпциг шаҳрида 23 мамлакат курашчилари иштирок этган халқаро турнирда ҳам вакилларимиз муваффақиятли қатнашдилар. Бу гал Р. Исломов барча рақибларини доғда қолдириб, чемпион бўлган бўлса, Р. Хинчаговга учинчи ўрин насиб этди.

Дамир Захардинов ҳам ҳали ёш бўлишига қарамай (бу йил 20 баҳорни қаршилади) спортда каттагина йўлни босиб ўтди. У 5-синфда ўқиб юрган кезларидаёқ эркин курашга қизиқиб қолган эди. 1992 йили МДҲ доирасида ўтказилган мусобақаларда ғолиб чиққан, шунингдек Теҳрон ва Лейпцигдаги халқаро турнирларда ҳам яхши қатнашган.

Яна бир олимпиячимиз Адҳамжон Очиловнинг эса катта спортга кириб келишига акаси сабабчи бўлган эди. Орадан икки йил ўтгач у ўзининг дастлабки йирик ғалабасига эришди. Собиқ Иттифоқ спорт интернатлари ёш спортчиларининг баҳсида биринчи ўринни эгаллади. 1994 йил Будапештда, 1995 йили эса Теҳронда бўлиб ўтган ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги мусобақаларида кумуш нишонлар соҳиби бўлган.

Биз спортчиларимизнинг олимпиадага тайёргарликлари жараёнида бир неча бор улар билан учрашиб, мулоқотда бўлдик.

Адҳамжон Очилов юртимизнинг ишончи, дўстларининг, кўп сонли ишқибозларнинг мадади унга зўр куч-қувват бағишлаётганини таъкидлади. Шахсий амалий тайёргарликда тажрибали мураббийларнинг маслаҳатлари ҳам албатта қўл келмоқда. «Олимпиада олдидан ўтказилган халқаро мусобақалар маҳоратимизга маҳорат, кучимизга куч қўшди. Уларда жаҳонга довруғи кетган полвонлар билан куч синашдик. Охирги марта Хитойдаги Осиё чемпионатидан олтин медаль билан қайтдим. Жамоамиз аҳил, унда яхши муҳит ҳукм сурмоқда. Бош мураббий М. Рўзиев, мураббий Н. Каримовлар бизга ҳар томонлама — ҳам амалий, ҳам назарий кўмак беришди. Мен шунга қатъий ишонаманки, курашчиларимиз Атлантадан ҳам албатта медаллар билан қайтишади», дейди Адҳамжон Очилов.

Дамир Захардинов: «Бу йил илк бор ўсмирлар сафидан чиқиб кучли спортчилар орасида баҳс юритяпман. Тажрибам тобора ортиб бормоқда. Хитойдаги мусобақаларда яхши иштирок этиб олимпиадада мустақил юртим шарафини ҳимоя қилиш ҳуқуқини қўлга киритганим эса мени шод этди.

Юқоридаги муваффақиятларим, бу йил жисмоний тарбия институтини тугатиб назарий билимларимнинг ошишида мураббийларим — тренерлик факультети декани О. Расулов, кураш кафедраси мудири Ф. Керимовлардан беҳад миннатдорман».

Жамоамиз «фахрийси» Руслан Хинчагов эса биз билан суҳбатда шундай деди: «Катта davраларда кураш тушаётганимга ҳам ўн йилдан ошибди. Шу вақт ичида уч марта жаҳон чемпионатларида қатнашиб, икки марта совринли ўринларни эгалладим. Ўйлайманки, Атланта олимпиадаси, бу менинг спорт ҳаётимнинг чўққисидир. Унда албатта совринли ўринлардан бири, омадим келиб қолса олтин медаль соҳиби бўлиш учун бор куч-маҳоратимни сарфлайман».

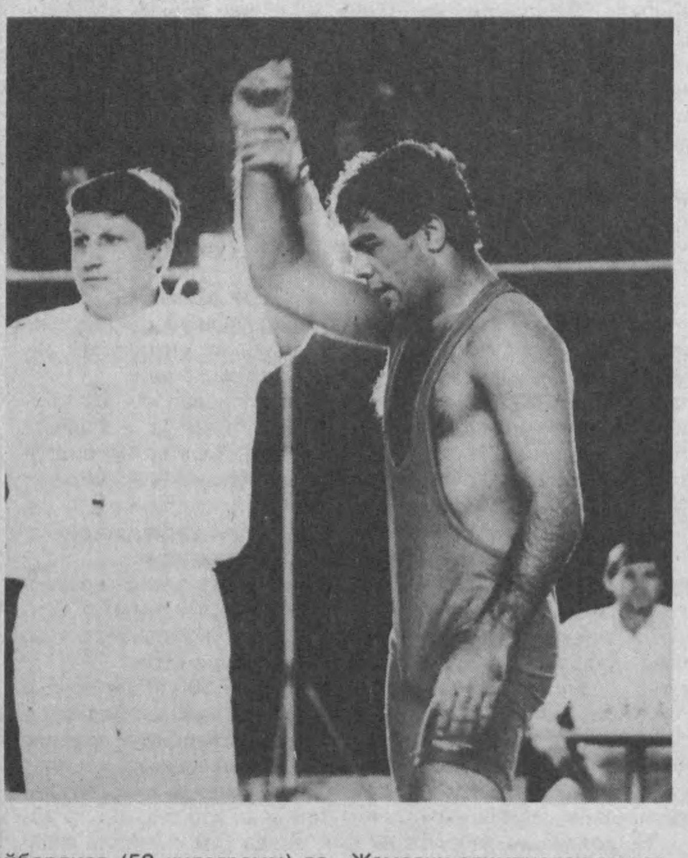

Юқоридаги спортчилардан ташқари, эркин кураш бўйича терма жамоада 74 килограмм вазнда Киев ва Красноярскда ўтган йирик халқаро мусобақаларда учинчи ўринни олган Сагит Катинавасов ҳам юртимиз шарафини ҳимоя қилади.

— Бизнинг ёш полвонларимиз кейинги вақтларда кетма-кет бўлиб ўтган халқаро мусобақаларда анча тажриба тўплашди, — дейди эркин кураш бўйича Ўзбекистон терма жамоасининг бош устози Маъмуржон Рўзиев. — Нуфузли халқаро мусобақаларнинг муҳим томони шундаки, уларда энг кучли курашчилар гиламга тушиб куч-маҳоратларини кўрсатадилар. Демакки, бундай мусобақалар олимпиадага тайёргарлик қай даражада кетаётганини кўрсатувчи барометрдир.

Низомий Керимов, кураш бўйича педагогика фанлари номзоди, эркин кураш бўйича Ўзбекистон терма жамоасининг мураббийси:

— Олимпиадада иштирок этаётган полвонларимиз ҳали ёш бўлишларига қарамай, халқаро турнирларда тобланиб, анчагина маҳорат ва тажриба тўплашга муваффақ бўлишди. Олимпиячиларимизнинг спортга, юртларига бўлган фидойиликлари ҳам албатта ғалабаларга йўл очадиган муҳим омилдир. Олимпиадага тайёргарлик чоғида биз ҳам ўз навбатида бирорта йўналишни эътибордан қолдирмасликка ҳаракат қилдик.

Юнон-рум кураш усталари бўлмиш ҳамюртларимиз олдида ҳам «Хитой девори»ни забт этиб олимпиадага йўлланма олишдек муҳим вазифа турарди. Ва Хитойдаги Осиё чемпионатида Григорий Пуляев (62 килограмм) иккинчи ўринни эгаллаган бўлса, Шамсиддин Худойбердиев (52 килограмм) ва Шермуҳаммад Қўзиев (130 килограмм)лар бронза медалларининг соҳиблари бўлишиб Атлантага бориш ҳуқуқини қўлга киритишди. Яна бир олимпиячимиз — юнон-рум кураш бўйича халқаро тоифадаги спорт устаси Баҳодир Қурбоновнинг ҳам кейинги вақтлардаги натижалари салмоқлидир. У 1995 йилги Осиё чемпионатининг кумуш совриндори, Эронда ўтказилган халқаро мусобақаларнинг бронза медали соҳибидир.

Григорий Пуляев ҳам республикамизнинг энг умидли курашчиларидан ҳисобланади.

У бу йил Туркияда ўтказилган «А» гуруҳига кирган халқаро мусобақада иккинчи, Хитойдаги Осиё чемпионатида ҳам иккинчи ўринни эгаллаб олимпиадада қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди. У олимпиаданинг қийин ва кескин курашларига махсус тайёргарлик кўрганини айтиб, асосий рақиблари —француз Ялуза, Догучиев (Россия), венгриялик Репкалар каби фақат олтин медалга эришиш ниятида эканлигини таъкидлади. «Истардимки, — деди у, — мустақил Ўзбекистон байроғи спортчиларимиз ғалабалари шарафига Атлантада кўп марта кўтарилсин».

Юнон-рум кураши бўйича Ўзбекистон терма жамоасининг бош устози Комилжон Фаткуллин ва мураббий Юрий Зеленинлар ҳам команданинг Атлантада муносиб иштирок этиши учун кўп тер тўкишди. Улар олимпиадага тайёргарлик давомида спортчиларимизнинг индивидуал хусусиятларга ҳам, кун тартибига қатъий риоя қилишларига ҳам катта аҳамият беришди.

— Олимпиадага қадар бўлиб ўтган халқаро турнирлар бизларни янада каттароқ миқёсдаги курашларга тайёрлади, — дейди Комил Фаткуллин. — Муҳими, терма жамоамиз аъзоларининг деярли ҳар бирида ўзига хос кучли жиҳатлар мавжуд. Жамоани олимпиаданинг кескин ва муросасиз беллашувларига тайёрлаш мақсадида катта руҳий ва жисмоний куч талаб қиладиган илмий асосланган комплекс машғулотлар ўтказдик. Зеро, «Машқда қийин бўлса, жангда осон бўлади», — деган доно нақлга амал қилдик. Кўп вақтимиз йиғинларда ўтди. Бундай «қийинчиликлар»нинг меваси эса олимпиадада тотиб кўрсак ажаб эмас. Ҳар ҳолда илк бор мустақил Ўзбекистон шарафини олимпиадалардек спортнинг чўққиси бўлмиш мусобақаларда ҳимоя қилаётганимиз учун йигитларимизнинг руҳий тайёргарлигига ҳам катта аҳамият бердик.

Ҳа, Киев, Лейпциг ва Туркиядаги нуфузли халқаро турнирлар, Эрондаги «Гран при» мусобақаси, Красноярскдаги икки карра олимпия чемпиони И. Яригин, Минскда ўтказилган А. Медведь хотира турнирлари, Хитойдаги Осиё чемпионати — буларнинг бари полвонларимиз фақат шу йилнинг ўзидагина олимпиадага тайёргарлик жараёнида қатнашган мусобақалар сирасига киради. Ва шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, юқоридаги мусобақаларнинг барчасида улар муносиб иштирок этиб кўпгина ғалабаларга эришиб, совринли ўринларни банд этишди. Устозлари ва ҳамюртларини хурсанд қилишди. Демакки, буюк соҳибқирон Амир Темур замонасида асос солинган ва Тўланбой полвон, Ҳожимуқон, Аҳмад полвон, Асқар полвонлар муносиб давом эттирган, К. Фаткуллин, Р. Казаков, С. Қурбонов, А. Фадзаев, ака-ука А. ва М. Хадарцевлар ривожлантирган ўзбек полвонларининг муносиб анъаналари ишончли қўлларда ва у ҳамон муваффақиятли давом этмоқда. Шуларни ўйлаб, республикамиз ёш полвонлари Атлантада ўз имкониятлари даражасида муносиб иштирок этадилар, деб баралла айтишга барча асосларимиз бор, деган хулосага келамиз. Ёш полвонларимизни олимпия хартиясининг ғоялари ҳам ғалабаларга руҳлантиради. Унда айтилганидек: «Олимпия ҳаракатининг мақсади дўстлик мусобақаларида бунёдга келувчи ажойиб жисмоний ва руҳий сифатларни кучайтиришга, халқаро ишонч, яхши ният, тинчликни барқарор этувчи спорт анжуманида бутун дунё вакилларини бирлаштиришдан иборат».

Бу сўзлар Ўзбекистон халқларининг мақсад-ўйлари ва бинобарин олимпиадада иштирок этувчи барча спортчиларимизнинг фикрлари билан ҳамоҳангдир.

Дилшод ИСРОИЛОВ,
Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

СУРАТЛАРДА: полвонларимиз мусобақалар ва машғулот чоғида.

Табиат узоқ йиллар заҳмат чекиб биз кўриб турган еру осмонни, тоғу тошни, чўлу биёбонни, хилма-хил мавжудот оламини яратди. Уларнинг ҳар бирига ўзига хос ўрин, куч, ҳаракат берди, ақл бовар қилмайдиган даражада сиру асрор ва ажойиб мувозанат—мослама жуда соз уйғунлик бағишлади.

Сайёрамиз сирлари

ИНСОН—ТАБИАТ ФАРЗАНДИ

Жонли табиатнинг кўрки, султони—ҳазрати инсондир. Инсониятнинг униб-ўсиши ва улғайиш тарихига кўз ташлаганда уни ҳамиша ана шу яратувчи она табиат бағрида кўрамиз. Дарҳақиқат, табиат инсонни яратиш, ўстириш, унинг ақл-заковатини такомиллаштириш борасида узоқ йиллар тиниб-тинчимай хизмат қилди, кўп куч сарфлади. Ўзининг хилма-хил жараён, ҳодиса ва воқеаларни ишга солди. Бундан бир ярим миллион йил муқаддам вужудга келган инсон Ер куррасига алоҳида кўрк берди, унинг ранг-баранг оламига ўзига хос маҳсулотлар бунёд этиб, табиий ҳодиса ва жараёнларни янада мураккаблаштирди.

Дарҳақиқат инсон ўзининг исми-жисми, ризқ-рўзи ва бутун борлиғи билан табиатга боғлиқ. Шунинг учун ҳам халқимиз ҳақли равишда бизни ўраб турган теварак-атрофни одамзоднинг ота-бобоси, уста меъмори тушунчаси билан тақозо қилиб, бениҳоя эъзозлайди, уни табаррук деб билиб ва унга ҳамиша муқаддас деб қарайди.

Табиат деганда фақат сайёрамиз миқёсидаги атроф-муҳит тушунчаси билан чекланиб қолмай, балки унга жуда кенг кўламда қарамоқ лозим. Бинобарин мазкур қисмда планетамиз—Ерни Қуёш системасида тутган ўрни, ҳолати ва аҳамиятини сайёрамиздаги ҳаётни пайдо бўлиш тарихи билан боғлаб баён қилиш мақсадга мувофиқдир.

Ҳаётнинг пайдо бўлишида сувнинг аҳамияти катта. Сув асосан гидросферада тўпланади. Гидросфера атмосфера, литосфера ва биосфера билан боғлиқ. Ундаги сувнинг умумий ҳажми 1.460.000 минг куб километр. Шундан 94 фоизига яқин океан ва денгизларда, 3,6 фоизи ер остида, 2 фоизи музликлар ва мавсумий қорлиқларда жойлашган. Дарё ва кўллардаги сувнинг миқдори оз бўлиб, гидросфера сувининг атиги 0,4 фоизига тўғри келади.

Ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши, ривожланиши ҳамда тарқалиши бевосита сайёрамизнинг геохронологик тараққиёти билан боғлиқ. Ернинг ёши 4,5 миллиард йил, ундаги энг қадимги тоғ жинслари 3,5 миллиард ёшга эга деб ҳисобланмоқда. Ҳозирги геохронологик сана ана шу 3,5 миллиард йилни ўз ичига олади. Зотан энг қадимий эралар архей ва протерозой деб аталиб, Ер тарихининг тахминан олтидан беш қисмини ўз ичига олади. Архейда энг оддий организмлар (бактерия, кўм-кўк сув ўтлари), протерозойда медузалар, маржонлар, чувалчанглар пайдо бўлган. 340 миллион йилни ўз ичига олган палеозой эрасининг охирига келиб турли организмлар, дарахтлар, айниқса, игна баргли дарахтлар кенг тарқалган.

Мезозой эрасида сув судралувчилар (тошбақа, тимсоҳ каби) динозаврлар, қадимги қушлар яшаган. Кайнозой эрамизда ҳаёт мураккаблашиб, у шакл ва мазмун томондан мисли кўрилмаган даражада такомиллашган. Бинобарин, мураккаб тузилишга эга бўлган дарахтлар ва организмлар (сут эмизувчилар, қушлар) вужудга келган. Геоботаник ҳамда зоологогеографик зоналар шаклланган.

Айниқса, кайнозой эрасининг тўртламчи даврида жонли табиат янада такомиллашган. Чунончи, уч панжали отлар, каркидонлар, жирафалар, буғулар, ҳар хил йиртқич ҳайвонлар, одамсимон маймунлар кенг тарқалган. Флора ва фауналар асосий турларининг ривожланиши ана шу даврга тўғри келади. Айниқса тўртинчи даврнинг бошларида одамнинг пайдо бўлиши органик дунё тараққиётидаги муҳим воқеа эди. Одам пайдо бўлган даврни антропоген давр деб атайдилар. Антропоген даврида биз кўриб турган флора ва фауна янада ривожланиб, беқиёс такомиллашган.

XX асрнинг иккинчи ярмида инсон фаолиятининг табиат ва атроф-муҳитга кўрсатган таъсири мисли кўрилмаган миқёсда ошди ва кенгайди. Илмий-техника тараққиётининг кейинги йиллардаги ютуқлари эса сайёрамизнинг ҳамма ресурсларида ҳамда самовий бойликларнинг айрим турларидан фойдаланишга имкон берди. Шу кунларда сайёрамиздаги қуруқликнинг асосий қисми (73 фоизи) инсоннинг доимий истиқомат қилиши ва узлуксиз меҳнат фаолияти учун яроқлидир, деб баҳоланмоқда. Қолган қисми эса аҳолининг оммавий жойланиши учун ноқулай табиий шароитга эга, деб қаралмоқда. Бинобарин, ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг ана шундай босқичида табиат бойликларидан оқилона фойдаланиш ва атроф-муҳит хавфсизлигини таъминлаш замонамизнинг долзарб масалаларидан бири бўлиб қолди.

Баҳодир БАҲРИДДИНОВ, география фанлари доктори.
Акром ЎРОЗБОЕВ, география фанлари номзоди.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ
10-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1996-97 ўқув йилига ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА
ЎҚУВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

- Якка буюртмалар бўйича тикувчилар
- Кенг ихтисосли сартарошлар
- Қандолатчилар
- Ошпазлар
- Холодильник тузатувчи усталар

БИЛИМ ЮРТИГА 9-11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ЁШЛИ ВА УНДАН КАТТА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ 1,2,3 ЙИЛ.

Ўқиш даврида қабул қилинганлар ойига 734 сўмдан 916 сўмгача стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртига кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумот ҳақида гувоҳнома ёки аттестат, соғлиги ҳақида маълумотнома, турар жойидан маълумотнома, ота-онасининг иш жойидан маълумотнома, таржимаи ҳоли, 6 дона фотосурат (3х4).

БИЛИМ ЮРТИ МАНЗИЛИ: 700098, Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов тумани «1/2-Қорақамиш» мавзеси, 2-уй (42, 43-автобуслар, 27-трамвайнинг «Мактаб», 10,21,25-троллейбуслар, 18-трамвайнинг охирги «1/3-Қорақамиш» бекатлари).

US EMBASSY TASHKENT: JOB OPPORTUNITY
Position title: **ADMINISTRATIVE ASSISTANT**
Desired qualifications: prior experience with a foreign company in accounting, financial management, cashiering, fluent English, PC skills (MS Word, Excel, Lotus). Application forms are available at the Embassy at 82, Chilanzarskaya St.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ
Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси
22-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш учун
ЎҚУВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— КЕНГ МИҚЁСДАГИ ТИКУВЧИ-БИЧУВЧИ — эркаклар, аёллар, болалар ва миллий кийимларни бичиш ва тайёрлаш.

Ўқиш муддати — 9-синфни тугатганлар учун 2 йил.

— ЭРКАКЛАР ШИМИ БЎЙИЧА БИЧУВЧИ-ТИКУВЧИ.

Ўқиш муддати — 11-синфни тугатганлар учун 1 йил.

— ЭРКАКЛАР ШИМИ ВА КЎЙЛАГИ БЎЙИЧА ТИКУВЧИ.

Ўқиш муддати — 6 ой.

— ОШПАЗ ПАЗАНДА.

Ўқиш муддати — 11-синфни тугатганлар учун 1 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШОВЧИ 9-11-СИНФНИ ТУГАТГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчиларга ҳар ойда стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида стипендияларига яна қўшимча ишлаган ҳақларининг 50 фоизи берилади. Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома (нусхаси), маълумоти ҳақида аттестат (асли), турар жойи, ота-онаси ҳақида маълумотнома, тиббий кўрикдан ўтганлиги ҳақида 286-шаклдаги маълумотнома, 3х4 ҳажмли расм (4 дона).

ЎҚИШ 1996 ЙИЛ 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Ҳужжатларни қабул қилиш ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 9.00 дан 16.00 гача.

МАНЗИЛГОҲ: Тошкент шаҳри, Кренкель кўчаси, 18-уй, «Юлдуз» акционерлик жамияти орқасида — 9, 24, 51, 72, 93, 67-автобусларнинг «Олой бозори» бекати.

ТЕЛЕФОН: 34-01-48.

«ТОШҚИШЛОҚМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
ИССИҚКЎЛДАГИ «ЮБИЛЕЙ» ПАНСИОНАТИГА
1996 йил 19, 21, 24, 27, 30 июлдан бошлаб
ДАМ ОЛИШ УЧУН
ЙЎЛЛАНМАЛАР
СОТАДИ

Дам олиш муддати — 12 кун.
Йўлланма баҳоси — 4800 сўм.
Комфортабелли автобуслар 1550 сўмга олиб бориб, сўнгра қайтариб олиб келади.

МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 33-52-37, 36-10-64, 36-15-96.

БИР ШИНГИЛ ҚАҲҚАҲА

— Мен эрим билан бирга таътилни ўтказаман. Сизчи?

— Бундан беш йил муқаддам биз алоҳида дам олишга борганмиз.

— Қандай яхши? Эрингиз хурсанд бўлгандир?

— Билмадим. Эрим ҳанузга қадар дам олишдан қайтганича йўқ.

* * *

Меҳмон уй бекасига қараб, хавотирланиб деди:

— Итингиз менга жуда ёмон қараяпти.

— Бунга эътибор бермасангиз ҳам бўлаверади. Чунки итимиз товоғида ким овқат еса унга шундай ёмон қараш қилади.

* * *

Бошлиқ ўз қўл остидагиларга латифа айтарди. Ҳамма кулар, фақат бир киши айтилган латифага парво қилмасди. Шунда ундан сўрадилар:

— Хўш, нега сен кулмаяпсан?

— Эртага мен ишдан бўшаяпман.

* * *

Харидор пиво қуяётган йигитга қараб деди:

— Нега пивони идишни тўлдириб қуймаяпсиз?

— Биласизми, менинг кўриш қобилиятим заифроқ.

— Унда айтингчи, нега мен сизнинг бирор марта бўлсада пивони тўлдириб қуйганингизни кўрмаганман.

— Эсингиз жойидами ўзи, мен кўр эмасман-ку, ахир.

Турфа олам

ТИЛЛА ЙЎЛ

Йоханнесбург аҳолисининг олтин йўлдан юриши кишига ғалати туюлиши мумкин. Тўғри, улар шаҳар кўчасига олтин «сепилган»лигига шубҳа қилишмайди. Илгари кўчаларга асфальт ётқизиш учун қум ўрнига олтин қазиб олинадиган шахталардаги чиқиндилардан фойдаланилган. Бу чиқиндилар таркибида эса кўпгина қимматли металлар бўлган. Мутахассисларнинг фикрича, агар замонавий технология усули қўлланилса юз йил бурунги чиқиндилардан анча-мунча олтин олиш мумкин экан.

ҲАММАГА МАЪҚУЛ

Японияда бармоққа худди ангишвона каби кийиладиган ручкадан фойдаланиш расм бўлди. У аслида шарикли ручкани қўлида яхши ушлай олмайдиган ногиронларга мўлжаллаб ишлаб чиқарилган эди. Буни қарангки, у бошқа харидорларга ҳам маъқул тушиб қолди.

ҲАРДАМХАЁЛЛАР УЧУН АРАВАЧА

Америка Қўшма Штатларининг ўз-ўзига хизмат қилиш дўконларига кирган харидорларнинг сотиб олган нарсаларига чўнтагидаги пули етмай қолиши касса олдига борганда маълум бўлади. Шундай ҳол содир бўлмаслиги учун Америка фирмаларидан бири ЭҲМ кўрсаткичли дўкон аравачаларини ишлаб чиқара бошлади. Харид қилинган маҳсулот пештахтадан олиниб аравачага солинган сайин нархи ЭҲМда қайд этиб борилаверади.

Иззат АҲМЕДОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-29-55, 33-29-02.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0366. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ Босишга топширилди: 11.30. 8.553 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.